

Mr. J. R. Lenius
19235 Woodward Ave.
Detroit, Mich. 48219
USA

Lietuvos
nacionalinė
biblioteka

nepriklausoma lietuva

Montrealis, 1970 m. lapkričio 4 d. Nr. 1221

LE JOURNAL INDEPENDANT LITUANIEN AU CANADA • EST. 1941 • THE INDEPENDENT LITHUANIAN NEWSPAPER IN CANADA

Ministras sveikina

"NEAPVILTI
LŪKESČIŲ"

Ministras St. Lozoraitis Jungtinių Tautų pirmininkui E. I. Hambro pasiuntė tokio turinio raštą:

"Minint Jungtinių Tautų įsteigimo 25 metų sukaktį, linkiu jums geros ateities. Pirmoje vietoje linkiu, kad organizacija taptų veiksmingu įrankiu atstatyti tarptautinei tvarkai, pagrįstai laisvės bei teisingumo principais ir privalomai ypač visiems Jungtinių Tautų nariams.

"Šis linkėjimas yra juo nuoširdesnis, kad jis išplaukia iš Lietuvos gyvinių interesų, nes Lietuva yra vieno Jungtinių Tautų nario, būtent, Sovietų Sąjungos, agresijos auka.

"Kaip žinoma, Lietuva, kartu su Estija ir Latvija, tebėra karinėje sovietų okupacijoje, kuri prieš lietuvių tautos valią jai yra jėga primesta. Vadinamoji "Lietuvos sovietinė socialistinė respublika" tėra Maskvos vyriausybės padaras, sumanytas okupacijai paslėpti.

"Pareikšdamas dar kartą, kad lietuvių tauta napakeičiamai siekia atgauti laisvą savo suvereninių teisių vykdymą, aš laikau sau pareigą pakartotinai protestuoti prieš brutalų jėgos pavartojimą, kuriuo Sovietų Sąjunga yra nusikaltusi Lietuvos atžvilgiu ir taip pat pažeidusi tiek Jungtinių Tautų statutą, tiek tarptautinę teisę.

"1939 metais p. S. J. Hambro, pirmininkavęs Tautų Sąjungos sesijai, kurios pasėkoje Sovietų Sąjunga buvo pašalinta iš Ženevos institucijos, kalbėdamas apie sovietų agresiją prieš Suomiją, padarė Tautų Sąjungos nariams šį rimtą įspėjimą: "Mes privalome veikti tokiu būdu, kad neapviltume mažos nelaimėje atsidūrusios tautos lūkesčių".

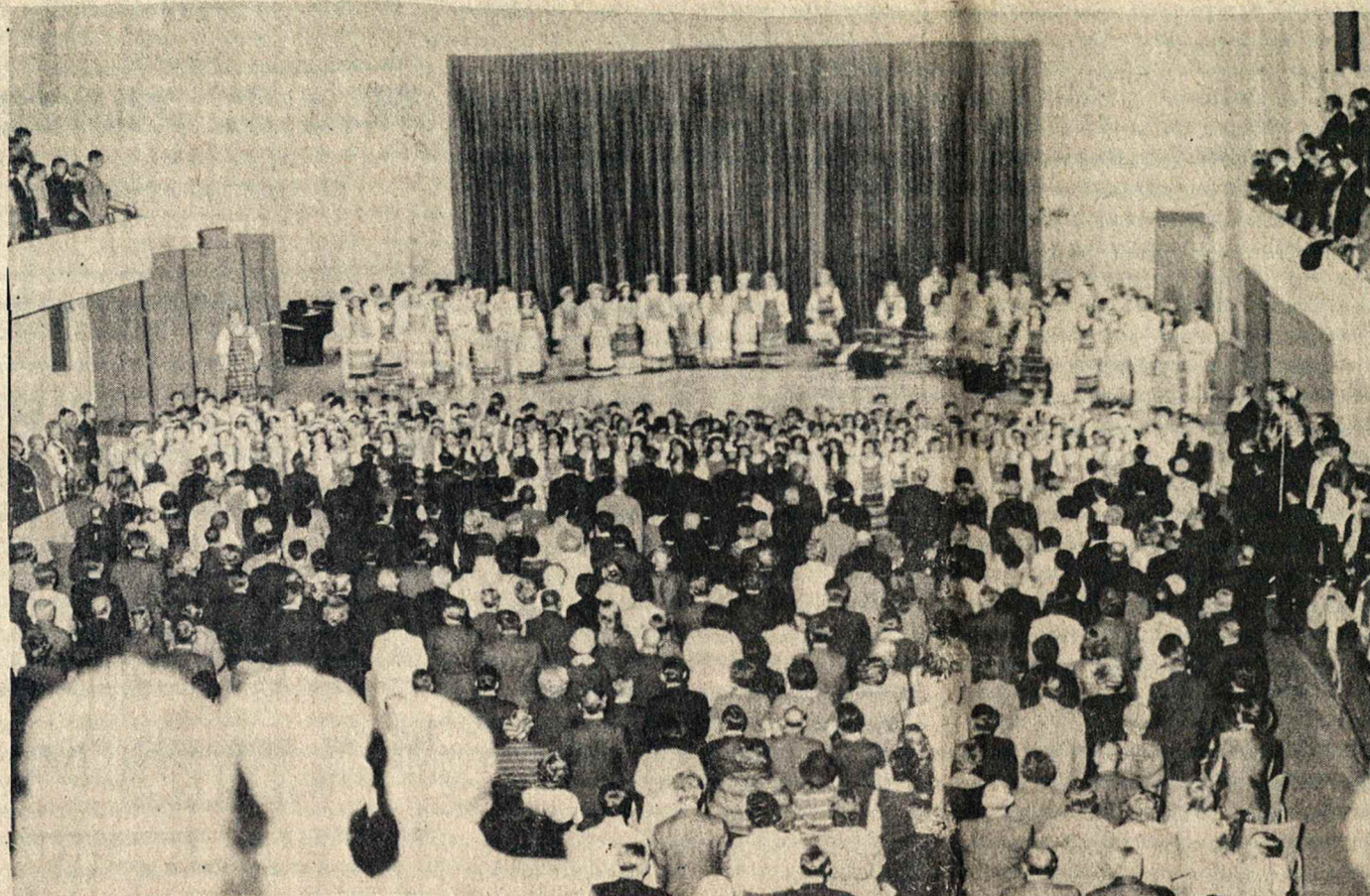
"Dabar kita maža tauta, lietuvių tauta, būdama didžioje nelaimėje, laukia, kad Jungtinės Tautos, atsižvelgdamos jos teisių, sugebėtų padėti jai atgauti nepriklausomybę. Lietuva laukia, kad Jungtinės Tautos atliktų tamstos įžanginėje kalboje tikslingai apibūdintą užduotį — "atstatyti milijonų žmonių pasitikėjimą Jungtinių Tautų organizacijos veikla".

APMĖTYTAS

NIKSONAS

Spalio 29 d. JAV prez. Niksonas, Kalifornijos gubernatorius Reganas ir senatorius Murphy buvo apmėtyti akmenimis ir kiaušiniiais, kai jie Kalifornijos mieste San Jose apleido respublikonų priešrinkiminį susirinkimą.

Nei į prezidentą, nei į kitus aukštuosius taikinius nebuvo pataikyta, bet akmenys sudaužė žurnalistų autobuso langus. Policija panaudojo

Kanados lietuvių dienų Londone koncerto atidarymo išskilmės.
St. Kero nuotrauka.

Didžioji lietuvių šventė

Londone dar niekad nebuvo tiek daug susirinkusių lietuvių, kaip spalio 9-11 d. d., Lietuvių dienos proga.

Jaunimo linksmavakario metu lietuvių parapijos salė buvo sausakimša. Susilaukti tiek daug jaunimo nė didžiausi optimistai nesitikėjo.

Šeštadienį per didžiulį susipažinimo vakarą milžiniška Londono arena taip pat buvo pilnutėlė. Beveik pusę 1400 dalyvių sudarė lietuviai.

Sekmadienį per pamaldas Londono šv. Petro bazilika vien tik lietuvių buvo perpildyta.

Kulminacinis Lietuvių dienų taškas — koncertas buvo ypatingas tuo, kad meninė programą atliko vien tik jaunimas ir programos atlikėjų buvo per tris šimtus.

Tur būt, niekas negalėtų pasakyti, kad lietuviai yra nerangūs. Lietuvių dienos Londone parodė, kad mes mokam, kai reikia, susitelkti, vieni kitus paremti ir parodyti mūsų jaunimo kūrybingumą.

Didžiulį Lietuvių dienų pasisekimą vertinti patiems londoniešiams gal netiktų. Geriau, tur būt, bus, jei paminsime tikrai kitų atsiliėpimus. Londono dienraštis "Free Press" Lietuvių dienų koncertą pavadino labai spal-

ašarines dujas. Lauke prie salės, kur vyko susirinkimas, laukė apie 1600 jaunuolių, kurie protestavo prieš JAV karo vedybą. Kai iš salės išeinantis Niksonas iškėlė du pirštus su "V" pergalės ženklu, minia tai priėmė kaip provokaciją, pradėjo šūkauti ir pagaliau mėtyti akmenis bei kiaušinius. Baltieji rūmai vėliau paneigė, kad prezidentas sąmoningai jaunuolius provokavo.

Niksonas susirinkime kalbėjo apie įstatymus ir tvarką.

vingu ir pilnu gyvastingumo. Dienraščio meno kritikė Lenore Crawford įvairių etninių grupių pasirodymus paprastai pamini tik kaip faktus. Neužtarnauto pagyrimo ar vertinimo nedažnai iš jos galima sulaukti. Ir saviems menininkams ji neteikia panegerikos. Bet šį kartą rimtoji kritikė mūsų trim šimtinėm

JAUNIMO KONGRESO KOMITETAS

PLB valdyba patvirtino Antrojo pasaulinio jaunimo kongreso komitetą, kurį sudaro PLB atstovė Milda Lenkauskienė, neolituonų atstovas Virgilijus Krapauskas, JAV LB atstovai Audronė Kubiliūtė, Laima Nainytė, Romas Sakadolskis. Povilas Žumbakis, stud. ateitininkų atstovas Antanas Razgaitis, moksl. ateitininkų atstovas Algis Norvila, L. studentų s-gos atstovas Antanas Kalvaitis, skautų akademikų atstovė Vitalija Ruibytė, skaučių atstovė Audronė Tamošiūnaitė, skautų atstovas Viktoras Kučas, Šviesos-Santvaros atstovas Augustinas Idzelis ir Kanados LB atstovė Joana Kuraitė.

Komiteto prezidiumą sudaro pirm. R. Sakadolskis, J. Kuraitė, A. Kubiliūtė, V. Krapauskas ir V. Ruibytė.

VALSTYBĖS IŠDAVIMAS

Pranešama, kad kai kurie suimtieji Kvebeke bus traukiami teismo atsakomybėn už valstybės išdavimą.

Pagal kriminalinio kodekso 46d paragrafą, teismas už valstybės išdavimą gali teisti mirties bausmę arba kalėjimu iki gyvos galvos. Valstybės išdavimu kaltas yra kiekvienas, kuris "naudoja jėgą arba prievartą, tikslu nuversti Kanados arba provincijos vyriausybę.

"argaspalvio jaunimo karštai plojo, ir ji buvo sužavėta. Štai, viena kita citata: "It must be said that Lithuanian costuming must be the most beautiful in the world"... Kalbėdama aplamai apie tautinius šokius, ji tvirtina: "Folk songs and dances ordinarily pall shortly... and there is nothing more to intrigue. Lithuanian folk dances don't belong in this category", nes, girdi, lietuvių tautiniai šokiai pažymėtinais greito tempo, pilni gracingumo, vaidybos, ritmikos, įvairūs, permainingi ir svarbiausia — masiniai atliekami. Pvz., Hamiltono "Gyvaras" ir Toronto "Gintaras" nuostabiai puikiai sušoko Aštuokytį, panaudojo iki 80 dalyvių. Be to, kiekvienas šokis savyje turi imituojančią mintį — audimą, vestuvinę rėdą, rugiapūtę ir pan.

Tautiniai šokiai buvo palydimi pritaikytos muzikos, panaudojant lietuviams būdingus instrumentus: kankles, skudučius, ragus ir kt.

Lietuvių dienų apžvalgas bei vertinimus davė ir Londono radijas bei televizijos stotis, kuri šį kartą daugiausia rodė Montrealio "Gintaro" pasirodymus.

Didelio dėmesio susilaukė Pr. Baltuonio medžio šaknų skulptūrų paroda. Ji buvo nu filmuota ir du kartus su paaiškinimais per televiziją parodyta.

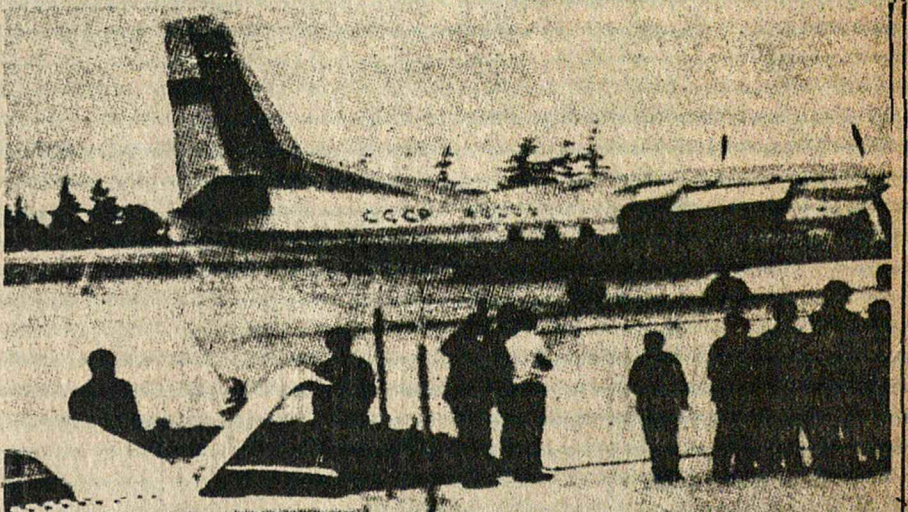
Toronto "Tėviškės žiburių" korespondentas labai palankiai vertinime lietuvių didelį susitelkimą Londone pavadino "atjaunėjusia Lietuvių diena".

Clevelando "Dirva" įsidėjo puikių Lietuvių dienų nuotraukų ir pasidžiaugė, kad darniai apsijungęs jaunimas, gražiai išpildęs visą programą, paliko gilų įspūdį.

L. E-tas

Brazinsku likimas

Žinomas Chicagos lietuvių veikėjas A. Rudis tik ką grįžo iš Turkijos. Čia perspausdiname "Naujienų" pasikalbėjimą su A. Rudžiu, kuris dienraštyje buvo išspausdintas spalio 24 d.

Brazinsku pagrobtasis sovietų lėktuvas Trabzon aerodrome Turkijoje.

— Kokia yra dabartinė teisinė Brazinsku būklė, — pirmiausia paklausėme Chicagą pasiekusį poną Rudį.

— Turkija nėra policinė valstybė, kur įstatymai keičiasi pagal valdovo užgaidas, — pareiškė p. Rudis. — Turkija yra valdoma įstatymais ir papročiais. Ten labai griežtai teismai atskirti nuo valdžios. Kada sovietų lėktuvas, nešdamas du rusų persekiotus mūsų tautiečius, nusileido Trabzono aerodrome, tai visas reikalas tuoju buvo atiduotas Trabzono apygardos teismui. Trys kompetetingi apygardos teismo teisėjai, labai gerai žinantieji veikiančius turkų įstatymus — ne kokius projektus arba jau neveikiančius senus įstatymus, bet šandien veikiančius turkų įstatymus, apklausinėjo Trabzono pareigūnus, Praną ir Algirdą Brazinskus, sovietų lėktuvo lakūnus, nustatė faktus ir pripažino abiem Brazinskams politinio tremtinio teises. Šis nutarimas nepakeistas. Brazinskai Turkijoje turi pilnas politinių tremtinių teises...

— Prieš Brazinskus buvo paduotas skundas. Visas reikalas perėjo į aukštesnį teismą. Ten buvo išklaustyti prieš Brazinskus metami įvairiausi kaltinimai, bet teismas patvirtino pirmų trijų teisėjų sprendimą. Brazinskai pripažinti tremtiniais, jiems leista laisvai gyventi Turkijoje arba išvažiuoti į bet kurią valstybę.

— Ar jums teko pasikalbėti su bet kuriuo iš Brazinskų?

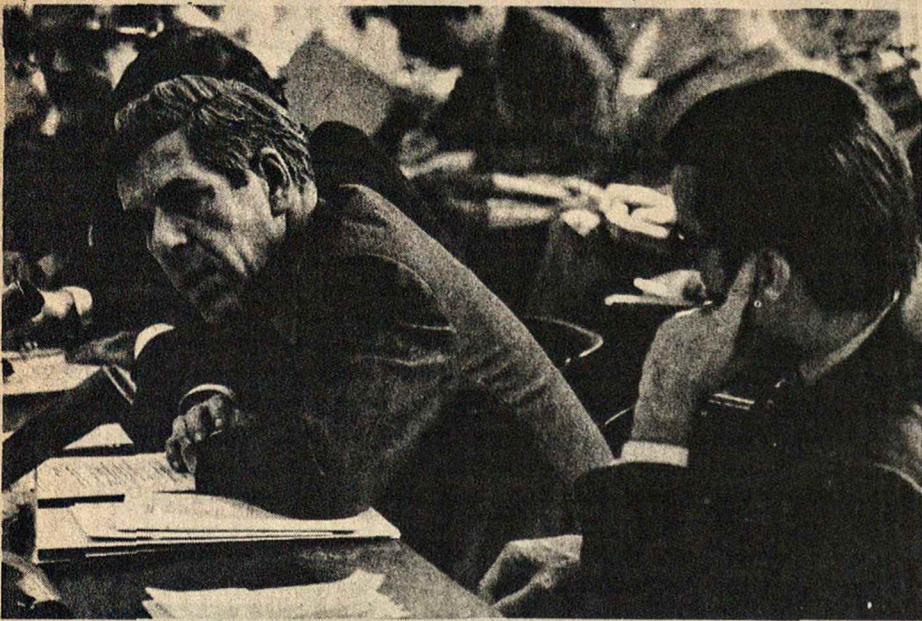
— Ne, neteko, — atsakė p. Rudis. — Prašiau, kad turkų vyriausybė leistų man su jais pasimatyti ir pasikalbėti, pasakiau, kad esu amerikietis, bet lietuvių kilmės. Aš galėčiau su jais išsikalbėti gimta jų kalba ir galėčiau būti naudingas visiems. Bet atsakomingi turkų valdžios pareigūnai uždraudė bet kam su jais tuo tarpu kalbėtis. Dageilis norėtų su Brazinskais pasikalbėti. Leidus vieniems, reikėtų leisti visiems. Tokių pasimatymų metu blogos valios žingeiduliai galėtų pakenkti Brazinskams ir juos sužaloti, kaip tai ne vieną kartą panašiais atvejais yra atsitikę. Turkai ne tik davė Brazinskams tremtinių teises, bet jie garantavo ir jų asmenų saugumą. Jie nenori, kad kas galėtų juos sužaloti...

— Ar turkai galėtų atiduoti juos rusams? — paklausėme p. Rudį.

— Tuo aš netikiu, — pareiškė A. J. Rudis. — Žinoma, galimybių visokių gali būti. Gyvename nepaprastai didelės įtampos laikotarpiu. Turime neužmiršti, kad prieš Brazinskus ruošiami juodi kaltinimai. Bus daromas ir politinis spaudimas. Jau dabar svaidomasi grasimais. Bet nežiūrint į tarptautinę įtampą, visuomet privalome turėti galvoje, kad turkai yra vakarų pasaulio žmonės. Turkija valdoma įstatymais, o ne valdžios žmonių užgaidomis. Be to, turkai labai gerai pažįsta rusus. Iš Rusijos ir rusų valdomų sričių žmonės dešimtmečiais bėgo ir tebebėga. Brazinskai ne pirmieji. Turkų įstatymai liepia valdžiai pripažinti tremtinių teises žmonėms, kurie bėga politiniais motyvais. Turkų teismai tokiems bėgliams pripažįsta tremtinių teises, o valdžia tas teises respektuoja. Į Turkiją bėgo ir tebebėga rusai, bulgarai, armėnai ir kiti komunistų persekiojami žmonės. Turkija yra laisva ir nepriklausoma valstybė. Turkijos gyventojai yra laisvi. Jie žino, kas darosi Rusijoje. Turkai yra laisvo pasaulio draugai. Man malonu pasakyti, kad turkai yra labai nuoširdūs lietuvių draugai.

— Kas dar būtų galima padaryti Brazinskams padėti?

— Man atrodo, kad dabartiniu metu jau yra padaryta viskas, kas galėtų jiems padėti. Trabzono teisme Brazinskus gynė vienas geriausių turkų advokatų. Jis lietuvių gynė nuoširdžiai, nereikalaudamas jokio atlyginimo. Man teko kalbėti su vienu advokatu, įtakingu parlamentarų, kuris pasisiūlė Brazinskų teises ginti, jeigu jiems dar kartą tektų eiti į teismą. Be to, savo asmeniškai ir organizuotų Amerikos lietuvių vardu atsakomingsiems turkų pareigūnams pasakiau, kad Amerikos lietuviai yra pasiruošę ne tik sumokėti Brazinskų kelionę į Ameriką, bet ir Amerikoje surasti jiems darbo ir sudaryti sąlygas apsigyventi. Turime laukti kol aprims dabartinis tarptautinis triukšmas ir Brazinskai galės išvažiuoti iš Turkijos. Tada jiems padėsime, — pabaigė pasikalbėjimą inž. A. J. Rudis

Bourassa ir Kvebeko sveikatos ministras Castonguay

ŽODŽIO LAISVĖ

Vokiečių žurnalas "Der Spiegel" paskelbė pokalbį su Kvebeko premjeru Bourassa. Spausdiname ištrauką:

Spiegel: Ar teroristai, jūsų nuomone, yra prancūziški kanadiečiai, seperatistai, anarchistai?

Bourassa: Manau, kad tai kairieji ekstremistai, Kuboje arba Alžerijoje apmokyti žmonės, kurie siekia socialinės revoliucijos. Jų neįmanoma patenkinti.

Spiegel: Opozicija prikiša, kad jūs to nė nesiekiate, bet pagrobimus išnaudojate tam, kad pašalintumėte nepatogius savo politinius priešus, ypač separatistus.

Bourassa: Politinė opozicija, taigi ir tie, kurių tikslas yra Kanadą sunaikinti, turi visiška žodžio laisvę. Paskutiniuose rinkimuose separatistai nepaprastai išplėtė savo propagandą — per radiją, autobusuose, didžiuosiuose laikraščiuose. Žodžio laisvę Kvebeke siekia taip toli, kad krašto vadovaujantieji politikai galėjo būti plūstami šunimis. Ar Vokietijoje leidžiama prezidentą arba vyriausybės galvą vadinti šuniu?

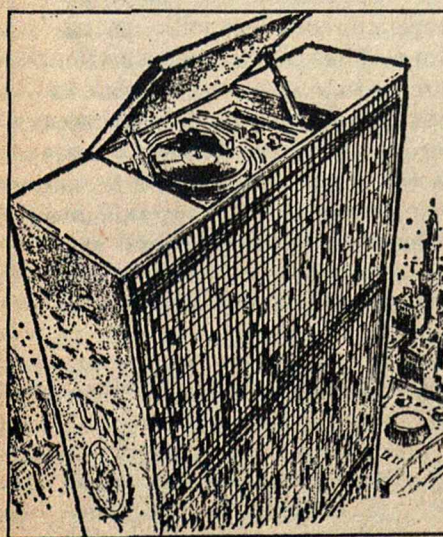
Spiegel: Ne, nenubaustam tikrai ne...

KARO STOVIS ČILĖJE

Čilės respublikos herbe įrašytas šūkis: "Išmintis arba prievarta". Televizijos programoje paklaustas, ar reikalui esant, jis panaudotų ir prievartą, išrinktas, bet pareigų neperėmęs prezidentas revizionistinis marksistas dr. Salvador Allende atsakė: "Manau, kad mums nėra reikalo jos panaudoti, bet mūsų priešai dešinėje prievartą nori naudoti".

Beveik tuo pačiu metu trys automobiliai sustabdė Čilės kariuomenės vado gen. Rene Schneiderio autovežinį ir šūviais generolą pavojingai sužeidė. Atentatininkai pabėgo.

Dabartinis prezidentas krikščionis demokratas Frei tą pačią dieną Čilėje paskelbė karo stovį. Krikščionių demokratų partijos biuras pareiškė, kad užpuolimą padarė "fašistiniai elementai".

Taika, taika, taika, tai...

BOURASSA PANEIGIA

Kvebeko premjeras Robert Bourassa paneigė spaudos pranešimus, kad jis federalinės vyriausybės paprašė paskelbti karo stovį ne vien dėl teroristų veiklos, bet ir todėl, kad jo kabinetas buvo begriūvas ir kad provincijoje buvo besikurianti antra lygiagretė vyriausybė. Bourassa tvirtinimu, krizės metu kabinetas buvęs vieningas ir solidarus.

Montrealio dienraščio "Le Devoir" vyriausiasis redaktorius Claude Ryan krizės įkarščio metu kreipėsi į įtakingus ir žinomus provincijos asmenis, siūlydamas sudaryti "visuomeninio saugumo" vyriausybę, nes Bourassa kabinetas griūvas. Claude Ryan šitus tvirtinimus paneigė, aiškindamas, kad jis su įtakingomis Kvebeko asmenybėmis vedė pokalbius kaip laikraštiniškas, kuriam tenka komentuoti aštrios krizės metu. Jis niekada negalvojęs pats dalyvauti provizorinėje vyriausybėje, nors jis ir manęs, kad tokia vyriausybė gal-

li būti neišvengiama.

Panašūs klausimai buvo patiekti ir Kanados ministrui pirmininkui Pierre Trudeau Otavos parlamente. Trudeau į klausimus tiesiogiai neatsakė, tačiau Otavos ir Kvebeko parlamentų koridoriuose visiškai garsiai kalbama, kad karo stovis buvęs paskelbtas ir kariuomenė įvesta į Kvebeką ne vien tik dėl tiesiogio teroristų pavojaus, bet ir tam, kad užtikrintus Kvebeko provincijos priklausomybę Kanadai. Aiškindama, kad krizės įtampoje Bourassa kabinetas galėjo griūti, o provizorinė vyriausybė galėtų būti jau aiški, nors ir demokratiškų separatistų dominuojama.

Antra vertus, žinoma, kad Robert Bourassa nepasitikėjo nei Montrealio miesto, nei provincijos policijos pajėgumu susitvarkyti su teroristais ir surasti pagrobtuosius Cross ir Laporte. Atrodo, kad tolimesni įvykiai premjero įtarimą patvirtino.

OCCUPATIO BELLICA

Pabaltijo vokiečių laikraštis "Baltische Briefe" Nr. 9 rašo, jog ryšium su sutarties tarp Bonnos ir Maskvos pasirašymu, pabaltiečių sluoksniuose, ypač JAV, kilo susirūpinimas dėl federalinės vokiečių vyriausybės šiuolaikinio ir ateities nusistatymo Pabaltijo valstybių atžvilgiu.

Laikraštis patyręs, kad pabaltiečių taryba, susidedanti iš estų, latvių ir lietuvių atstovų, šiuo klausimu kreipėsi į Vokietijos konclerį Brandtą. Atsakymas buvęs toks:

"Labai ačiū už jūsų š. m. liepos 20 d. raštą, adresuotą kancleriui Brandtui. Raštas buvo perduotas atsakyti užsienio reikalų ministerijai. Aš galiu jums pranešti, jog Federalinė vyriausybė savo žinomos laikysenos Pabaltijo valstybių atžvilgiu nėra pa-

keitusi".

"Žinomą laikyseną" "Baltische Briefe" taip aiškina:

"Šiuo metu paskutinis tikslus federalinės vyriausybės pasisakymas Pabaltijo valstybių klausimu randamas vidaus reikalų ministro 1968 m. birželio 14 d. rašte. Jame sakoma, kad federalinė vyriausybė tvirtai laikosi savo nusistatymo, kurį ji 1951 m. rugpjūčio 3 d. pranešė IRO (Tarptautinei pabėgėlių organizacijai), būtent, — federalinės vyriausybės nuomone, Latvijos, Estijos ir Lietuvos atvejas laikytinas "occupatio bellica" (karine okupacija). Sovietų Sąjungos įvykdyta Pabaltijo valstybių aneksija iki šiol nėra pripažinta ir federalinė vyriausybė jos taip pat nepripažįsta".

Inf.

NAUJAS MINISTRAS

Kvebeko premjeras Robert Bourassa naujuoju darbo ministru vietoj nužudytojo P. Laporte pakvietė buvusį "Union Nationale" kabineto ministrą Jean Cournoyer.

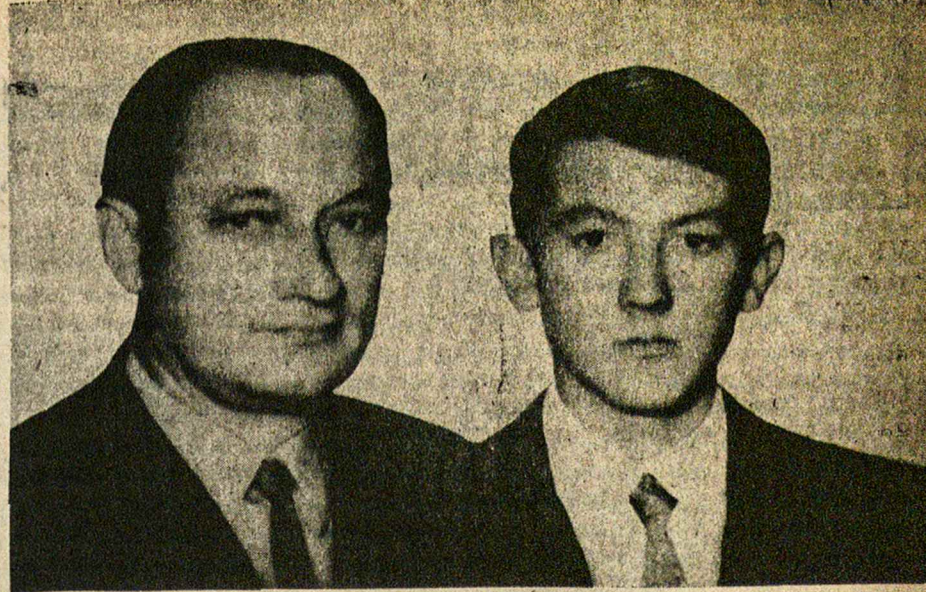
Daugumas liberalų partijos Kvebeko parlamento narių yra nepatenkinti tokiu pasirinkimu, nes naujasis ministras nėra liberalų partijos narys. Manoma, kad nepasitenkinimo tokiu pasirinkimu būta ir kabineto posėdžio metu.

J. Cournoyer yra 36 m. amžiaus, visų pripažįstamas geru darbo teisės specialistu, kartu su Bourassa studijavęs universitete.

SU GRANATA LĖKTUVE

Britų žurnalistas R. Shears iš Nigerijos keleivniais lėktuvais atskrido 2 tūkstančių mylių atstumą į Londoną su granata portfelyje. Keturiuose aerodromuose jis buvo kratomas, ar neturi ginklų arba sprogmenų, bet niekur nebuvo atkreiptas dėmesys į jo portfelį. Granatą jis atsi-vežė į Londoną.

Žurnalistas savo bandymą padarė tam, kad patikrintų, ar saugumo priemonės apsaugoti nuo oro piratų yra pakankamos.

Pranas ir Algirdas Brazinskai, kurie su sovietiniu lėktuvu atbėgo į Turkiją.

R.J. IŠGANAITIS, BA, BCL

ADVOKATAS BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS INSURANCE EXCHANGE BUILDING 276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.

Tel: 842-1126, namų 674-7038

DR. A. S. POPIERAITIS

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c) KREIPTIS Tel. 931-3275 CHIRURGINĖ PRAKTIKA SEAFORTH MEDICAL BUILDING 3550 Cote Des Neiges Rd., Suite 720.

Dr. E. ANDRUKAITIS

832 St. Joseph Blvd. E. (kampus St. André) TEL. 522-7236.

Dr. J. MALIŠKA

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600 Tel: 866-8235, namų 488-8528.

DR. A. O. JAUGELIENĖ

Dantų gydytoja

1410 Guy St. pirmas aukštas 11-12 kambarys. Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. V. GIRIUNIENĖ

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd. Tel. 255-3535.

ADVOKATAS

Suite 205

J.P. Miller, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame St. E. Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Sun Life Building Suite 2001 Tel. 866-1359

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

Siuvu ir parduodu Taisau ir remeliuoju Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal

Tel. 767-6183.

BERNARD K. SCHNEIDER, B.A., B.C.L. ADVOKATAS

PHONE 871-1224 RES. 486-3361

DORCHESTER TOWERS 555 DORCHESTER BLVD. W SUITE 1616

MONTREAL 128, QUE.

APSIDRAUSKI!

ADAMONIS INSURANCE AGENCY, INC.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ 3907 A Rosemont Blvd.

TEL: Off.: 722-3545; Res. 256-5355 S-tos "Lite" nr. 752D

P. ADAMONIS

Chartered Insurance Broker

Su teise dirbti Quebec'o ir Ontario

PROVINCIOSE

Sekr. M. Arlauskaitė, tel. 722-3986.

Keating FORD Sales Limited
4475 BANNANTYNE AVE. VERDUN, QUE.
Nauji ir naudoti automobiliai garantuoti nuo 1 iki 5 metų

TEL: 769-8831
Namų 366-2548

PINTO MAVERICK TORINO

Sales Manager
Leo Gureckas

ADRESAS: 1465 De Seve Street
Montreal 205, Que.
TEL. 766-5827.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

MOKA UŽ:

EINAMASIS S-tas	5.0%
ŠERUS (numatyta)	6.0%
TAUPOMASIS S-tas	6.5%
TERM.IND. 1 metams	7.25%
TERM.IND. 2 "	7.75%
TERM.IND. 3 "	8.00%

Nemokamas gyvybės draudimas iki \$2,000 žerū sumos.

DUODA PASKOLAS:

(iskaitant nario gyvybės apdraudą iki \$10,000 paskolos sumos)

ASMENINĖS, žemės, kredito ir nekiln. turto (rezidenc. nuosavybių) iš 9%

INVESTACINĖS pagal ju rūši nuo 9.5% iki 12%.

TERMINUI suejus paskolos atnaujinamos iš tuo metu galiojančio palūkanų procento.

KASOS VALANDOS: 1465 De Seve St., sekmdieniais nuo 10:30 iki 12:30 val. Darbo dienomis nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskyrus šeštadienius. Vakarais -- trečdieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemont Blvd., tel. 722-3545. Diena-penktadieniais nuo 1 iki 6 val. Vakarais -- pirmadieniais, trečdieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

Sekmdieniais nedirbama vasara nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

TEL. 727-3120

NAMŲ 376-3781

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

KOMERCINIO, PRIVATAUSTURTO, AUTOMOBILIŲ, ATSAKOMYBĖS, GYVYBĖS DRAUDIMAS

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laišakai, atgarsiai

VEIKSNIAI IR PILIORIAI

Kas tai? Nesišypsokite, nes čia reikalas žymiai rimtesnis kaip ir pirmo žvilgsnio gali atrodyti. Raudonajai santvarkai Lietuvoje pritarantis Chicago "pažangiųjų" lietuvių organas "Vilnis", Nr. 197, savo apžvalgoje cituodamas vieno mūsų straipsnelio atskiras ištraukas, šį autorių taip ir pavadino "veiksnių stambiu piliorium". Atsilyginant, žinoma, būtų galima net ir labai drąsiai apšaukti "Vilni" ir jos žmones Maskvos pilioriais, bet ne tame viso reikalo esmė.

Faktai, paprastai nemeluoja ir juos sekant labai nesunku susidaryti vienokią ar kitokią nuomonę. Kad "Vilnis" pavadino "veiksnių piliorium", aišku, čia įžaidimo nėra jokio, bet lygia greta, nėra ir jokios teisybės.

Šis autorius su mažesnėmis ar ilgesnėmis pertraukomis mūsų spaudoje bendradarbiaudamas trisdešimt metų, stengėsi visada ir visur likti nepriklausomu laikraštiniuku, niekam neįsipareigojusiui, išskyrus tiesai, jos ieškojimui, krikščioniškosios moralės principams ir žurnalistinei etikai, bent jau tiek, kiek sugėbėta.

Tiesa, kartais pačios redakcijos susilaukdavo įspėjimų ar tvirtinimų, jog Al. Gimantas tikriausiai esąs ružavas — jei ne visiškai raudonas, — kiti teigėdavo, kad tai esama neabejotinai kairiojo sparno kataliko, bet buvo ir tokių, kurie nedvejodami kartodavo, kad šis autorius yra aiškus ateitininkų garsiakalbis. Dar daugiau: visai neseniai dr. Saulius Šimoliūnas rašantinįjį viešai pavadino fraantinkų balsu.

Tragedijos dėl to nėra jokios, nebent tai liudijimas,

kad niekad neteko artimiau susirūti su bet kuria grupe ar ideologija, stengiantis likti kiek galint nešališku, bandant į lietuviškojo gyvenimo reiškinį žvelgti kuo plačiausiu žvilgsniu — dešinėn, kairėn ir per patį vidurį.

Bendroje mūsų išeivijos veikloje turėtų būti vienodai vertinami ištikimi savo vėliavoms ar kitoms ideologijoms, laikraščiai neišskiriant, kaip ir tie, kurie jautusi "bepartiniais". Bet viena yra tikra ir neatšaukiama: kiekvieno užsiangažavimas ir tikėjimas, kad lietuvių tauta turi neginčijamą ir vienintelę teisę pati spręsti savo likimą kitų laisvų ir nepriklausomų tautų tarpe.

"Vilnis", gaila, to principo juk negali sau prisitaikyti. Gaila, nes lietuvių tautai siekiant pilno savarankumo ir teisių, bus reikalinga visų geros valios tautiečių talka ir parama, rasi, gal net ir kraštutinės kairės neišskiriant. Toje talkoje tautai, tikriausiai, ir išeivijai teks tam tikros pareigos. Tą, atrodė, gerai supranta visos mūsų grupės, sambūriai ir srovės. Reikėtų tikėti, kad laikui atėjus, net ir tie visi sluoksniai tėvynėje, kurie šiaandien nešioja komjaunimo ir partijos pažymėjimus, pasireikš savo tautiniu bei visuomeniniu subrendimu ir patriotizmu.

Atvirai kalbant, išeivijoje gal net ir dauguma tuo nenorėtų patikėti. Bet vis dažniau galima pastebėti kad ir labai ryškių pragiedrulių, kurie vaizdžiai liudija, kad tenkš-tės sąlygose ir aplinkybėse bendras patriotinis jausmas ir pareiga nėra išblėsę, kartkartėmis net ir viešumoje pasireiškia.

Tuo tarpu, tiek iš "Laisvės" tiek iš "Vilnies" skil-

čių sprendžiant, jie dar labai toli yra atsilikę, vien tik akiai pritardami Lietuvos sovietizacijos procesui. Iš anos pusės vis pasitaiko viltingų prošvaisčių, tuo tarpu mūsų "pažangiesiems", viskas tik raudona, raudona, raudona...

Al. Gimantas

PIRATAI

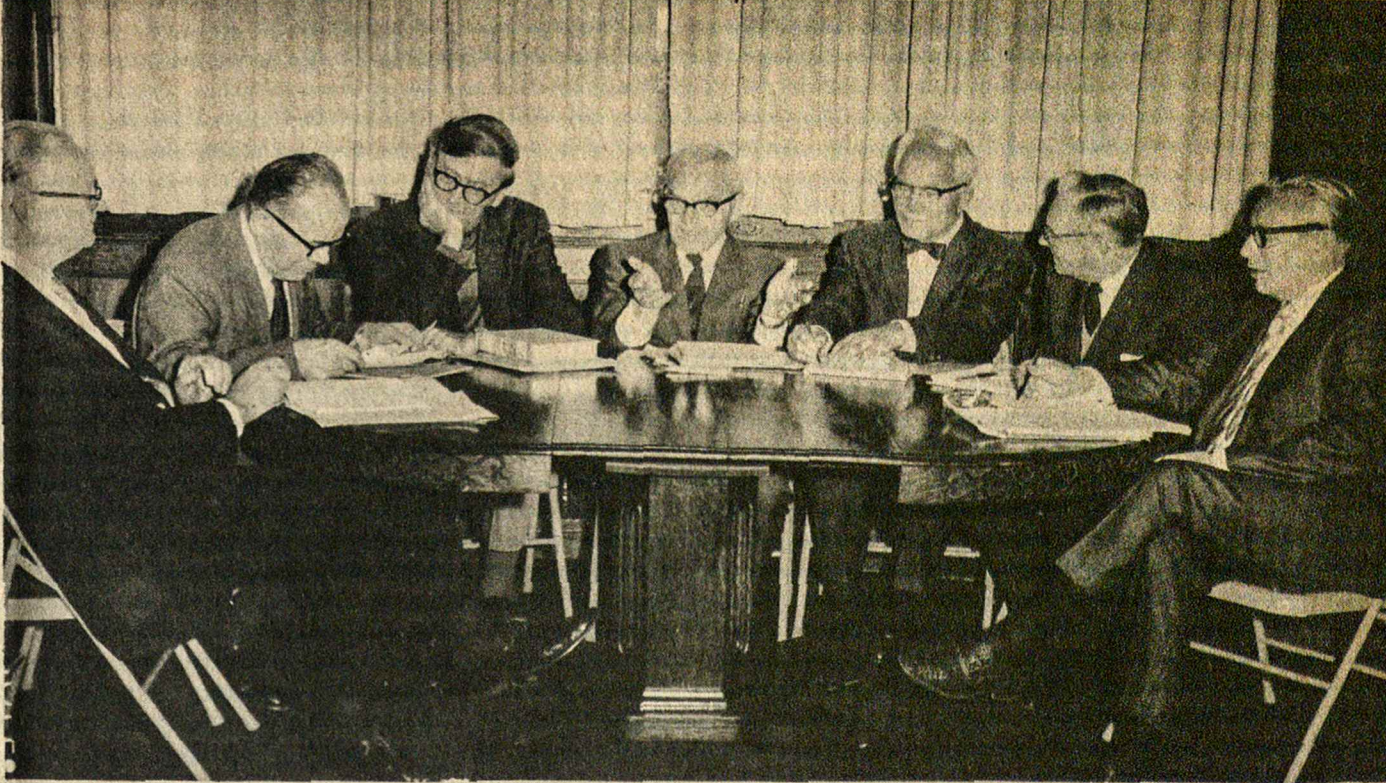
AR DIDVYRIAI?

Iki Brazinskių pagrobimo sovietinio keleivinio lėktuvo piratizmas buvo laikomas stambiu nusikaltimu. Tokie žygiai, kaip Bražinskių, buvo vadinami kriminalais; o jų vykdytojai — oro piratais.

Mes, lietuviai išeiviai, savo tautiečius iš karto sutikome kaip didvyrius, pabėgusius į laisvę iš vergijos, rodos, nesidomėdami, kokiais motyvais tėvas ir sūnus Bražinskai vadovavosi, tokiu būdu bėgdami į laisvę.

Dar niekas iš Vakarų žurnalistų nebuvo susitikęs su tais pabėgėliais ir išklauses jų piratizmo motyvų, o Vliko pirm. J. K. Valiūnas, jau pasiuntė telegramą Turkijos prezidentui, prašydamas egzilinės prieglaudos pabėgėliams, nors jie galėjo būti ir kriminaliniais nusikaltėliais. Negi Vlikas tiki, kad Sovietų Sąjungoje gyvenantieji lietuviai negali būti kitokie, kaip šventi žmonės? Spaudoj pasirodė ir kontraversinių informacijų: vieni rašė, kad Bražinskai nebuvo ištremti į Rusijos Aziją, o buvo išsiųsti poilsui į Kaukazo kurortus, o atsirado ir tokių, kurie paskelbė, kad Bražinskas tėvas, bėgdamas į laisvę, pasiėmė 6300 dolerių. Vergovė ne tokia jau baisi, jei galima susitaupyti tiek užsienio valiutos. Kilo abejonė, ar Bražinskai politiniai ar kriminaliniai pabėgėliai...

Be to, Bražinskai susitapa-juk net žmonių krauju: stiu-

Lituanistinės enciklopedijos anglų kalba redakcija. Sėdi iš kairės: J. Puzinas, S. Sužiedėlis, A. Landsbergis, J. Jakštas, A. Kučas, leidėjas J. Kapočius ir V. Rastė - Vytauto Maželio nuotrauka

ardėsės nušovimas ir piloto sužeidimas jau nerodo jų heroizmą. Vliko pirmininko telegrama Turkijos prezidentui padarė įspūdį, kad ir didžiausias kriminalistas, vertas išeivių globos. Ar šitaip negalima visų išeivių sukompromituoti?... Nesvarbu nusikaltimas, svarbu, kad nusikaltėlis lietuvis, o jei taip, tai jis bravo... Tik praėjus porai savaitių nuo Bražinskių atsiradimo Turkijoje, Elta paskelbė J. K. Valiūno telegramos tekstą. Paaiškėjo kokiais motyvais Vliko pirmininkas prašė Bražinskams Turkijos malonės. Pasirodo, kad Vlikas labiausiai vertina Bražinskių veržimąsi į Vakarus. Vlikui brangu tai, kad Bražinskai veržėsi į Vakarus, kur dar ne viena valstybė pripažįsta Lietuvą de jure, kad ir piratizmas, bet patarčiau Lietuvos valstybės laisvės bylai. J. Gobis

Prierašas: Čia spausdinamoji J. Gobio nuomonė, be abejo, nėra populiari. Iš viso redakcijoje gavome tik tris atsiliepimus, siūlančius būti atšargiais savo greituose sprendimuose. Tačiau gavo-

me iš tikrųjų didelį skaičių atsiliepimų, kuriuose džiaugiamasi Bražinskių prasiveržimu į Vakarus ir reiškiamas susirūpinimas jų likimu. Tad J. Gobiu turime pripažinti pilietinę drąsą savo nepopuliarią nuomonę viešai pareikšti.

Sutikdami su prielaida, kad Vliko žmonės gali apsiriki ir pridaryti klaidų, vis dėlto nemanome, kad Vliko v-ba būtų tokia neatsakinga ir berimto duomenimis paremta pagrindo kviestų užsienių lietuvių Bražinskus gelbėti ir veikti Turkiją jų sovietams neišduoti. Tam tikrose aplinkybėse tokius duomenis viešai paskelbti juk gali būti pasprasčiausiai netikslu. Red.

CITATOS

MORALINIS ASPEKTAS

Abu Chicago lietuvių dienraščiai išspausdino vedamuosius apie Prano ir Algirdo Bražinskių skrydį į Turkiją. Nagrinėdamas lėktuvo palydovės Nardėda Kurčėnos nušovimą moraliniu aspektu, "Draugo"

vedamojo autorius J. Pr. spalio 20 d. rašo:

"Mes branginame kiekvieno žmogaus gyvastį ir apgailestaujame, kad tame prasiveržime žuvo jauna ukrainietė palydovė. Spaudoj buvo paskelbtos žinios, kad, patyrę apie lėktuvo priverstinį nukreipimą į Turkiją, sovietų pilotai lėktuvą ėmė visai blaškyti, ir Bražinskai aiškina, kad tame trankyme išsprūdęs šūvis patalkė į palydovę".

"Naujienu" vedamajame spalio 19 d. rašoma:

"Gaila, kad ta žioplą ukrainietė bandė pastoti lietuviams kelią. Ji galėjo pasakyti Bražinskams, kad į lakūnų kabiną uždrausta įeiti, ir pasitraukti, bet ji ryžosi neleisti atidaryti durų".

APIE SAVE

"Dirvos" spalio 9 d. numeryje, 3 psl. išspausdintas sakiny:

"Nors mūsų periodika šiek tiek susiskirstčius pasaulėžiniu principu, bet Dirva turi pagrindą atstovauti bendrai lietuviško patriotinio kaimieno masę".

STEFANIJA RŪKIENĖ

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

PASIRUOŠIMAS

Paskyrė mane miško kirtimo darbams į Podolsko stovyklą, kuri nuo mūsų kaimo yra už septyniadešimt kilometrų. Klausinėju Froską, kaip tas Podolskas atrodo. Gal tai miestas ar rajono centras? Froska juokiasi ir sako:

— Ten nėra jokio miesto ar kaimo. Stovi prie upės taigoje keli barakai ir viskas.

Ji man papasakojo apie miško kirtimo darbus. Ten nieko gera nėra, tik sunkus darbas ir baisios gyvenimo sąlygos. Jei jau Froskai baisu, tai man bus visai galas. Labai nesinori važiuoti miškuosna. Galvoju, kaip čia dabar išsisukti.

— Sekantį rytą šaukia mane pasiuntinė į raštinę. Nuėjusi atradau jau dešimtį žmonių, paskirtų miško darbams.

Karo metu visur trūksta darbo rankų. Lėšpromchozas iš mūsų kolchozo pareikalavo miško kirtimo darbams penkiolikos darbininkų. Miškų administracija kolchozininkams algų nemoka kaip savo etatiniams medkirčiams, bet už atliktą darbą kolchozas rašo darbadienius. Visi į mišką važiuoja labai nenoromis, nes negauna jokio atlyginimo, o darbadieniai vėlu rašyti. Kai kurie vyrai važiuoja su arkliais, nes reikalaujama pastogių iškirstiems medžiams vežti.

Visi prašosi atleidžiami ir atsisakyti išsigalvoja įvairiausių priežasčių. Aš irgi prašausi, kad palikty mane kaime. Skundžiuosi, kad esu ligota, neturiu miško kirtimo darbams pritaikintų drabužių, visai neturiu maisto įsidėti, o mūsų kolchozas bendro katilo taigoje neturės.

— Ar turi gydytojo pažymėjimą, kad atleista nuo sunkesnių darbų? — piktai mane paklausia.

— Neturiu, — atsakau nusiminusi.

— Neturi, — tai negali būti jokių atleidimų. Pri-
važiai važiuoti. Veltinius turi, to ir pakanka, gi specialų miško kirtimo darbams drabužių niekas neturi. Rytąjui pasirošok išvažiuoti.

Dar bandžiau aiškintis, bet visa buvo veltui. Kad užriko, kad paleido matuškas, kad pradėjo kumščiu daužyti stalą! Pagaliau įsiutę pasiūle man kalėjimą. Priminė, kad dabar esąs karas, o aš esanti sovietinės santvarkos didžiausias priešininkas. Taip ir grįžau su ašarotomis akimis.

Reikia rengtis, bet maisto įsidėti neturiu. Skanioji duonutė ir riebalai pasiliko Lietuvoje. Sėdžiu nusiminusi ir susirūpinusi. Pasisakau savo nesėkmę šeiminiškai. Ši pataria man pasidaryti bulvinių galkų, kokias visi kaimiečiai darosi.

Bandau ir aš. Išsiverdu bulvių. Nulupu ir sugrūdū jias į košę. Košei pagerinti neturiu nei taukų, nei sviesto trupinėlio, nėra svogūnų ir druskos. Pridedu sauja miltų ir išmaišiusi krosnyje pakaitinu. Padarau obuolio dydžio apskritas galkutes ir išnešusi laukan sušaldau. Taip mano maistas jau ir paruoštas. Susirandau savo skudurėliuose mažą maišuką ir įsidėdu dubenėlį, šaukštą ir peiliuką. Kitą tarbutę pasiisiuvu galkutėmis susidėti. Iš maisto pasidarau kuprinę ir jau pasirengta verstis taigą ant šono. Visą kelią mums reikės pėstiemis kėsinti. Vežimai veš tik maistą ir darbo įrankius: piuklus, kirvius ir dildes jiems pasigalasti.

KELIONĖ

Pasiuntinė gana anksti vėl visus perbėga ir paragina tuojau rinktis raštinę. Susimetu galkutes ir indelius maišan, maišą ant pečių ir einu kur kviečia. Ten jau radau beveik visus medkirčius susirinkusius. Kolchozo pirmininkas išleisdamas paragina gerai ir sąžiningai dirbti ir šimtu procentų išpildyti darbo normą.

Kolchozas jokio maisto ir virėjos mums neduoda. Visi važiuoja su savo maistu. Visi darbininkai vežasi medines skrynutes, kurios užrakintos spynutėmis. Taip saugiau visam darbininko turtui, o svarbiausia maistui. Kiti vežasi ylas, adatas, siūlų ir lopų drabužiams ir veltiniams lopytis. Aš nieko neturiu. Nėra ir skrynutės. Reikės, jei bus galima, įsigyti. Tai prigyventa, tik tuščias maišas ant pečių.

Leidžiamės į kelionę. Kartu važiuoja du vežimai prikrauti pašaro, darbo įrankių ir darbininkų skrynų bei maišelių. Traukiame Suchoje kaimo link. Sniego daug, bet dar ne metrinė danga. Iš lietuvių moterų esu aš tik viena, bet kartu važiuoja mano tolimųjų kulistanų pažįstamos Froska, Dunka ir Daša. Iš lietuvių vyrų važiuoja senis Stupelis, jo posūnis L. Vizgirda ir Z. Geležinis. Tremtiniai laikomės kartu ir skundžiamės savo vargais.

Sunki kelionė, nes reikia bristi gilų sniegą. Pirmą važiuoja dvejų rogės, bet vistiek nepramina kelio. Velkamės ir ilstame, nes visi tremtiniai jau nusimaitinę. Pasikeisdami atsisėdame į roges pavažiuoti, bet ilgai važiuoti negali, nes tuojau pradėti šalti. Šaltis šiaandien siekia keturiadešimt aštuonis laipsnius Celsijaus žemiau nulio. Žiūrėk, jau kieno nors skruostas ir pabašes. Paliestasis tuojau pradeda nušalusią vietą trinti sniegu, kol toji vėl parausta ir atsigauja.

Moterys žiemą visada apsiriša kaktą plonesne ska-

rytė, o antra, storesne — apsiriša galvą. Ryšint viena skarele, visada nušaldoma kaktas.

Ilgai ėjome, važiuojame ir taip bekeldami visi pavargome. Pakelėje sustojome pasiganyti arkliaus. Čia darbininkai, kas ką turėjo, pagrauzė iš saujos. Mėsos ar lašinių kvapo nosis nepajuto.

Vėl einame, kaip tie katorgininkai varomi Sibiran, tik mūsų kojos nesurakintos kandalais. Slenkame tikra taiga. Surandame daugiau pravėžų, kurios mus veda paskirton vieton.

Man vienas veltinis pradėjo trinti koją. Apavas atrodė laisvas, bet didesnėje kelionėje išvarė vieno didžiojo piršto kauliuką. Visai nepaieinu, tad pasodino vežiman. Septyniadešimt kilometrų kelionė tai ne juokai. Vėlai vakare pasiekėme barakus. Tai, sako, ir yra tas Podolsko lėšpromchozas, kitaip tariant, miškų kirtimo kolchozas.

BARAKAI

Prie barakų sutikome rusą, kuris nurodė, kur mums apstoti. Dar pasiteiravo, iš kurio kolchozo esame, kiek darbininkų ir keli vežimai. Jis parodė arkliams pasistatyti pastogę.

Darbininkai pasiima iš vežimų savo skrynutes, kuprines, suvyniotas antklodes ir mažus pagalvėlius. Pastarieji dažniausia prikimšti žolės ar balų pūkų. Čia pelkėse auga tokia žolė, kuri vietojie žiedo turi baltų pūkų galvutę. Moterys jų prisirenka ir iš jų darosi pagalves ar patalus. Tie pūkai išlaiko trejus metus, o vėliau susitrina ir reikia keisti naujais.

Einame į nurodytą baraką. Per galą durys ir aukštas slenkstis. Ant durų viršaus uždengtas lentinis stogelis, bet jokios priemenės nėra. Pastatas sukrutas iš apvalių rastų ir susamnotas. Vidurinė sienų pusė kiek patašyta. Stogas ir lubos iš lentų. Barakas ilgas ir siauras. Prie sienų pritaisyti dviaukščiai narai. Tokiame barake telpa penki šimtai darbininkų. Viduryje barako platus takas, iš abiejų pusių nustatytas mediniai stulpeliai, lyg kokiomis kolonomis, prie kurių pritvirtinti narai. Tako viduryje pastatytos kelios geležinės krosnelės. Galas barako atitvertas ir ten įrengta virtuvė. Virtuvės stalas padarytas iš neobliuotų lentų. Pasienuais stovi ilgi lentiniai suolai. Viskas dirbta greitomis ir tik kirveliu. Lentoje išgręžta kelios skylės ir įstatyta klibančios kojelės. Prie sienų pritvirtintos lentynos. Šalia virtuvės sandėliukas. Ten sukovė iš kolchozo atvežtus maisto produktus ir virėjos įsitaisė miegoti.

Pirmas aukštas narų jau buvo užimtas. Apšniukštinėjome visą baraką ir neradome vietos, kur būtų galima atsigtulti. Antrame aukšte laisvų vietų dar matėsi. Žmonės buvo susimėtę atskiomis grupelėmis, matyti,

tos grupelės iš atskirų kolchozų. Su savaisiais ir pažįstamais tokioje žmonių minioje jaukiau.

Vietą pasirinkome arčiau prie virtuvės ir taikėmės netoli nuo krosnelės. Aš įsitaisiau krastinėje vietoje prie tako, kad turėčiau tik iš vienos pusės kaimyną. Gal ir blogai, nes per mano kojas žargstys užpakaliniai kaimynai, nors praeiti yra palikti takai. Ant narų vienoje eilėje laisvai gali išsistiekti ir miegoti dvidešimt penki darbininkai. Jei daugiau neatsiras, tai galėsime nesispausti ir laisvai išsėti.

Barakuose visi miega apsirėngę. Tik nusiauna veltinius ir nusivelka vatinius, kurie naktį atstoja patalyne. Pagal reiką vatinių pašonės pasikloja arba juo apsikloja.

Sėdžiu ant narų ir klausausi. Didžiausias tautybių mišinys. Štai du pusbroliai Levinai iš Rumunijos. Jie tyliai pasitarė ir pradėjo švilpti kažkokią melodiją. Labai muzikalūs, turi gerą klausą ir moka gražiai švilpti. Puikiai švilpauja įvairias dainas ir operų arijas. Toliau grupelė estų šnekasi savo gimtąja kalba. Kitapus tako moldavai, totoriai, turkai ir Rote Front kolchozo vokiečiai. Visur vyrauja moterys, nes vyrai paimti armijon arba įjungti į darbo batalijonus. Tremtinių į kariuomenę neėmė. Barake maišosi ir keliolika rusų, kurie atvažiuo vežimais ir jais vežios prie upės jau pagamintą miško medžiagą.

Visi pavakarieniavome. Froska iš virtuvės atnešė karšto vandens ir visus ta "arbatą" pavaišino. Kai kas arbatą verdasi ant krosnelių.

Jau naktis. Aprimo užesys, nutilo šnekos, visi užmigo kietu miegu.

Rytą pabudome gana anksti, nes barake buvo šalta. Iš vakaro krosnelės buvo raudonai įkaitusios ir buvo pakankamai prišildžiusios baraką, bet naktį labai greit atvėso. Sibiro šalčiai reikalauja ypatingos statybos.

Reikėtų tuojau užkurti krosneles, bet joms kurenti ir švarai palaikyti yra valytoja, kuri, darbininkams išėjus į mišką, pakurs krosneles ir iššluos grindis. Ji yra etatinė ir nuolatinė miškų pramonės darbininke. Etatiniai miškų žinybos darbininkai visą laiką dirba miškuose ir gauna nustatytą atlyginimą pinigais. Jų gyvenimo sąlygos yra truputį geresnės už kolchozininkų, nes jiems nereikia mokėti tokių didelių mokesčių, nereikia duoti valstybei maisto produktų. Miškų darbininkai pagal sąrašus kas mėnuo gauna nusipirkti maisto produktų: miltų, kruopų ir net cukraus.

Greit pasigirdo:

— Bagatyrivoka, pusryčiauti! Galka, pusryčiauti!

Malinovkos niekas nekvieta, nes mūsų kolchozas blogai tvarkomas, nususes, todėl ir bendro katilo neturėjome. Valgėme, kas ką turėjome įsidėję. Aš suvalgiau vieną bulvinę galkutę ir viskas. Dar pasisukinėjome virtuvėje ir gavome karšto vandens. Pasirodo, kad šlavėja visada pusryčiams užvirina vandens.

Bus daugiau

TOLI NUO TURGAVIETĖS

DR. ILONOS GRAŽYTĖS PASKAITA, SKAITYTA PER VINCO KRĖVĖS VARDŲ LITERATŪROS PREMIJOS ĮTEIKIMO IŠKILMĖS MONTREALY

Šių metų Vinco Krėvės literatūros premija paskirta rašytojui, kuris stovi nuošaliai nuo mūsų literatūros kritikos gincų, nuo reikalavimų, kuriuos nuolat stato mūsų bendruomenė rašytojams.

O reikalavimų tiek daug ir tokių įvairių: reikalaujama, kad būtų išlaikytos nusistovėjusios tradicijos, kad knygos padėtų išlaikyti lietuvių tremtyje, kad jos šviestų ir vestų publiką.

Iš kitos pusės, kritikai su tokiu pačiu uolumu nuolat pagedauja naujų temų, avantgardiškų formų, naujos dvasios, palikti kaimą ir samantą bakūžę.

Tik vieno nedaug reikalaujama — kad būtų parašyti tikri veikalai, kurie nebūtų niekas kitas, kaip kūrybinis rašytojo tikrovės perdavimas jam išgyventa ir savita forma. Gal dėl to, kad per ilgai norėjom matyti literatūroje mokytoją, socialinių blogybių ir ligų gydytoją, pozicijų gynėją ir t. t. O tikroji literatūra sukuriamą toli nuo turgavietės ir jos triukšmo.

Kazimieras Barėnas kuria ne premijoms ir ne kontraversijoms. "Tuboto gaidžio metai" yra tik labai stipriai ir originaliai sukurta romanas — retas paukštis mūsų padangėje.

Nebandysime jo čia nagrinėti, nei surasti jam definiciją. Nagrinėjimas būtų ilgas, o definicijų daug.

Ką ras skaitytojas "Tuboto gaidžio metuose"? Ras vėl lietuvišką kaimą ir kaimiečius, ras rezistenciją prieš okupantą, ras meilės, pykčio ir likimo problemas.

Daug rašoma apie kaimus ir jų žmones, kartais jie dekoratyvūs su nesibaigiančiais rugių laukais ir pievomis, su stipriais gerais ūkininkais, saugojančiais žemę, linksmais bernais, dainuojančiais subatvakaryje ir ilgesingom merginomis. Kartais jie nusiaubti priešų ir aptaškyti krauju — liudininkai skriaudų, kartais suvargę ir pateiški, kartais linksmi ir juokingi.

Pavandenės parapija okupanto von Tierholzo šešėlyje nėra vienas iš tų kaimų. Barėnas nerašo apie Pavandenę,

kaip apie buitinį Joną, jo kaimiečiai nėra pirmoj vietoj lietuviai ūkininkai. Pavandenė yra savitas pasaulis, kuriame gyvena žmonės su rūpesčiais, idealais, silpnėmis ir baimėmis. Romano herojus Gasiūnas nereprezentuoja nieko, išskyrus save. Gasiūnas myli arklius, užsispyrusį jauną savo antrininką — Ignacą ir davatką Julę, su kuria jis norėtų išgelbėti besiantinančios senatvės dienas.

Barėnas leidžia Gasiūnui gyventi be paaiškinimų, be bandymo jį padaryti simboliu, be nostalgijos. Ir todėl Gasiūnas, Ignacas ir kiti yra tarp retų mūsų literatūroje charakterių, kuriems tikti universalų charakterių vardas.

Pavandenės mikrokosmu yra visas pasaulis, nes jos gyventojai niekam nėra tipiški. Taip, kaip Zorka yra daugiau, negu visos Graikijos salos, taip, kaip Silonės Fontema yra daugiau, negu Italijos vargdeniai. Jie didesni, negu vietos, kur jie gyvena, ir įvykiai, kurie pro juos praeina.

Buitinių romanų turime daug, "Tuboto gaidžio metai" nėra buitinis romanas. Kazimieras Barėnas, paėmęs sluzetą, kuris yra mums įprastas, atveria žmogaus egzistencijos skalę, kuri, išversta į bet kurią kitą kalbą, turės tą patį svorį. Gasiūnų suprasti nereikia būtinai būti lietuviui.

Daug romanų prirašoma apie rezistenciją. Pavandenės ūkininkai išgyvena ją ir kovoja kitaip. Jie nėra nei herojiški, nei tvirti, nei liūdnai simpatiški. Jie yra primityviai bailūs ir gudrūs, jie yra nuostabiai kantrūs ir gaivalingi. Žodis "idealizmas" jiems svetimas, ir jie labai labai toli nuo Pilėnų legendos. Jie žino vieną — kad gyvenimas galų gale įveikia bet kokius milžinus ir kad visi priešai turi molines kojas. Priešo akivaizdoje jie nėra nei kilnūs, nei vieningi. Jie bijo to, kas nežinoma ir nesuprantama, jie nepraranda savo silpnųjų pavojaus metu.

Barėnas nekuria legendos ir nedaro istorinių ar socialinių sprendimų. Rezistencija nežiba jo romano puslapiuose

heroizmu. Tai kareivio Švelko ir "The Secret of Santa Vittoria" rezistencija. Autentiškiausia rezistencija, nes ne statiška ir ne autorius iš anksto paruošta, bet tekanti gilia požemine srove ir susidedanti iš nuolatinio improvizavimo.

Ir vėl tenka pakartoti, kad tai universalus rezistencijos paveikslas, nes, kad ir apvilktas etniniais rūbais, jis turi savo centre didelę ir nesikeičiančią tiesą — ilgiausią ir su didžiausiu įniršimu žmonės kovoja už teisę būti savimi ir būti paliktiems ramybėje.

Daug romanų kalba apie tautos pabudimą, apie laisvės idėją, gimstančią žemdirbių mintyse. Tik joks romanas iki šiol taip daug ir taip aiškiai neakcentavo to fakto, kad nei tautos, nei žmonės neturi likimo, o tik pasirinkimą. Pavandenės gyventojai nebuvo likimo aukos, kai juos prie žemės norėjo prispausti dideli tuboto gaidžio — Tierholzo — sparnai, jie žinojo, kad

jie nebus aukos tol, kol patys su likimu nesutiks.

Barėnas ir kylančią kovą už nepriklausomybę vertina egzistenciniu požūriu — tai įvyksta tada, kai pavandeniskiai pradeda suprasti, kad jie yra dalis kažko daug didesnio: pavandeniskiai tampa lietuviiais. Ir tai nėra taip lengva, paprasta ir aišku, stovint kryžkelėje. Tai savigarbos momentas, ryškiausiai ir giliausiai pergyventas Ignaco, kada jis pirmą kartą supranta, ką reiškia turėti ne tik vardą, bet ir pavardę.

Kazimieras Barėnas nesustatė savo sukurtų personažų į idėjinę šachmatų lentą. Buitiniuose romanuose atsakymai duodami lengvai. Egzistenciniuose — atsakymų nėra, yra tik klausimas, žmogaus valios apsisprendimo klausimas. Su klausimu Barėnas ir užbaigia "Tuboto gaidžio metus" — ne optimistiška, ne tragiška, ne įprasta pabaiga.

Ir taip ateina "Tuboto gaidžio metai" — mūsų literatūra. Romanas kuriam nereikia pasiteisinimo, kūrėjui nepasitinkint nei savo idėjų gerumu, nei publikos simpatija, bet tik žodžio galia sukurti žmones.

Dr. Ilona Gražytė

Moterys dailėje

mą apstatymą.

Įdomus faktas, jog Chicago lietuvių dailės pasaulyje pradėjo vyrauti moterys. Praėjusį pavasarį čia savo parodas buvo surengusios J. Paukštienė ir V. Balukienė, o ši rudenį jau spėjo susavo kūryba pasirodyti M. Žukauskienė ir E. Marčiulionienė.

Jeigu amerikietės spiečiasi į visokius moterų "išsilaisvinimo" iš vyrų vergijos judėjimus, tai Chicago lietuvių dailininkės jau, tur būt, pradeda iš vyrų dailininkų tarpo paveržti jų turėtas pozicijas. Čikagiečiam lietuviams dailininkam čia ne juokais reikia pasispausti, žinant, jog ir sekanti meno paroda, kuri prasidės lapkričio 14

ENCICLOPEDIA LITUANICA RANGA

Lietuvių Enciklopedijos leidykla, siekdama pagreitinti angliškąsios ENCYCLOPEDIA LITUANICA rengimo darbus, išplėtė jos redakciją taip, kad nuo šiol visi numatyti jos enciklopedijos tomų galėtų būti rengiami lygiagrečiai, nelaukiant abėcėlinės tvarkos. Šalia prof. Simo Sužiedėlio, parengusio visų tomų planą ir jau surengusio pirmąjį bei žymią dalį antrojo tomo, ir šalia prof. Raphaelio Sealey, kalbino redaktoriaus stilisto, redaktoriaus pakviesti dar prof. dr. Juozas Jakštas, prof. dr. Antanas Kučas, prof. Algirdas Landsbergis, prof. dr. Jonas Puzinas ir Vincas Rastenis.

Spalio 19 New Yorko Lietuvių Kultūros Židinio patalpose įvyko ENCYCLOPEDIA LITUANICA redakcijos posėdis, kuriame dalyvavo visi minėtieji redaktoriai (be prof. Sealey) ir leidėjas Juozas Kapočius. Tuo posėdžiu pradėtas naujas ENCYCLOPEDIA LITUANICA leidimo darbų etapas. Susitvarkyta taip, kad žymiai sumažėtų ir pagaliau visai išnyktų laukimo protarpiai nuo vieno tomo išspausdinimo iki kito atidavimo į spaustuvę.

Dirbant ligi šiol turėtomis įėjimais, nuo pirmojo tomo išleidimo iki antrojo priėmimo spaudai bus praėję kiek daugiau kaip metai laiko. Siekiama, kad tarp antrojo ir trečiojo tomų tasai laukimo laikas sutrumpėtų mažiausiai per pusę, o tolesni tomų galėtų būti spausdinami visai be pertraukų, ir kad visas Encyclopedija Lituania leidimas galėtų būti baigtas 1973 metais.

Posėdyje patvirtintas toks redaktorių darbo paskirstymas:

Prof. Simas Sužiedėlis baigia antrojo tomo rengimą ir yra tolesniųjų tomų darbo koordinatorius. Vincas Rastenis baigia antrojo tomo dalį (daugiausia J raidės temas) ir redaguoja trečiąjį tomą (K-L-M). Prof. Juozas Jakštas redaguoja ketvirtąjį tomą (N-R), prof. Antanas Kučas — penktąjį (S-T), prof. Jonas Puzinas — šeštąjį (U-Z), o prof. Algirdas Landsbergis redaguoja visiems dar neišleistiems tomams literatūros, teatro, dailės temas bei tų sričių menininkų biografijas-apibūdinimus. Be to, kai kurioms temoms rengti yra pakviesti ir vėliau bus kviečiami savo srities žinovai.

Asmenys, kurie jaučiasi turį tai ar kitai temai nuvesti duomenų, šia proga kviečiami painformuoti apie tai S. Sužiedėliui arba atitinkamo tomo redaktoriui. Šis kvietimas skelbiamas viešai ypač dėl to, kad redaktoriai nesiaucia galį tobulai numanyti, kas kokių turi viešai dar nepaskelbtų, bet šiai enciklopedijai reikšmingų duomenų. O svarbu, kad su reikalingais duomenimis nebūtų prarasta vien dėl susižinojimo stokos. Suprantama, kaip jau turimiesiems, taip ir šiuo keliu gautiems duomenims turės būti taikomi šios enciklopedijos paskirties diktuojamieji atrankos dėsniai.

Ta pačia proga leidykla kreipiasi ir su kvietimu į visą šios enciklopedijos leidimui taip aiškiai ir be svyravimų pritarusią lietuvių visuomenę, primindama, kad

dabar kai angliškiosios lituanistinės enciklopedijos rengimo darbas jau suorganizuotas taip, kad įmanoma gana apytikriai ir gana realistiškai numatyti to darbo atlikimo terminų tvarkaraštį, atėjo laikas ir visiems pritarėjams savo pritarimą irgi sukonkretinti ir imtis ENCYCLOPEDIA LITUANICA nebeatidėliojant užsakyti ar užsakyti, kas yra kam ją numatęs.

Spalio 19 posėdyje Encyclopedija Lituania leidėjas ir redaktoriai apskaičiavo, kad yra patenkinamos sąlygos, kuriose jie tiki atliksią šį darbą maždaug per ateinančius trejus metus. Bet pabrėžiama, kad tarp tų sąlygų yra ir užsakyto plaukimo pagreitinėjimas, kuriam pasiekti laikas yra ne po trejų metų, o dabar.

ENCYCLOPEDIA LITUANICA turinio reikalais kreiptis adresu: S. Sužiedėlis, 68 Glendale St., Brockton, Mass. 02402. Adresas užsakymams: ENCYCLOPEDIA LITUANICA, 361 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, U.S.A.

Ekspressionistas

Dabarties dailininkai kuria įvairiais stiliais ir formomis, jie naudoja visokias priemones. Dailininkas Vytautas Remeika savo aplinkos pasaulį aliejumi išreiškia baltoje drobėje.

d. Čiurlionio galerijoje, bus vėl moters — dail. Zitės Sodeikienės iš Cicero.

Spalio 10 d. į Čiurlionio galeriją buvo sugūžėję apie šimtinę tautiečių keramikės Eleonoros Marčiulionienės kūrinių parodos atidaryman. Čia ir žodį apie šios dailininkės kūrybą tarė moteris — poetė Julija Švabaitė-Gylienė. Galerijos direktorius Petras Aleksa buvo vienintelis "oficialus" vyras, taręs kelis sakinius publikai. Pati Marčiulionienė buvo labai nedrąsi ir pakviesta pakalbėti, pasitenkino paraginimu susirinkusiems ateiti į galerijos kampanį išgerti kavos su tortu. Žinoma, be to neapsėina nė viena paroda, tik kartais vietoje kavos lietuvių parodų atidarymuose yra praktikuojamas koks nors atskiestas stipresnis gėrimas. Net juokais čia sakoma, jog jei nebūtų tų atsigalvinių, į parodų atidarymus gal tik pusė tautiečių ateitų. O kas gi iš tikrųjų gali tokią statistiką suvesti?

Pati E. Marčiulionienės paroda žiūrovą nuteikė gerai. Čia buvo išstatyti 52 kūrinių: žvaidės, lėkštės, vazos, vazėlės, figūros bei keraminiai paveikslai. Savo apimtimi paroda buvo plati, įvairi ir nuotalkinga. Tenka stebėtis E. Marčiulionienės entuziazmu bei patvarumu.

Žinoma, ji nėra naujokė, bet jau beveik visą amžių savo jėgas keramikai pašventusi. Jau 1937 m. iš savo keramikos kūrinių ji buvo apdovanota garbės atžymėjimu Paryžiaus pasaulinėje parodoje. 1946-49 metais ji vadovavo keramikos klasei Taikomosios dailės institute Freiburge.

Tad ją pristatyti mūsų publikai nėra reikalinga, o svarbu, jog ji vis dar nesustingsta, nepavargsta. Jeigu jos nebūtų, tai išieiviai lietuviai keramiką gal galėtų pamiršti, nes neturime juk prieauglio, neskaitant G. Žumbakienės, bandančios laimėti šioje srityje, nors tapybos ir grafikos srityje debutantų pas mus netrūksta. Šiandien, kas tik turi teptuką ir sugeba išgyti drobės, laiko save dailininku, tačiau keramikui tapti jau reikia daugiau sudėtinųjų elementų, tad gal dėl to jų infliacijos nebejauname.

Norisi tikėtis, jog tai nebus E. Marčiulionienės paskutinė keramikos paroda. Jos vyras skulptorius Aleksandras Marčiulionis irgi lietuviams gerai pažįstamas, be abejo, sudarys sąlygas šiai dailininkei ir toliau kurti savo pamėgtoje srityje.

Jeigu mes sakome, kad menas galingas ir stebuklingas, tai turime patikslinti, jog ne visas menas žavi savo stebuklingumu. Tačiau pas E. Marčiulionienę akį patraukiančio stebuklingumo mes randame apskiai.

Ed. Šulaitis

"LOKYS"

LENKŲ FILME

Rugpjūčio mėn. Venecijoje vykusioje meninėje filmų festivalyje buvo parodytas ir lenkų gamybos, Janusz Majewski režisuotas filmas iš Lietuvos bajorų gyvenimo, pagal P. Merimee novelę "Lokys" (išleista 1869 m.). "La Voce Repubblicana" Romoje, "Corriere d'Informazione" Milane ir kiti laikraščiai vertino "Lokio" filmą ir pačiai atpasakoję Lietuvos pilyje bei giriose vykusį veiksmą.

Vytautas Remeikos pasaulis yra niuri, vieniša ir šalta Kanados šiaurė. Jo gamtovaizdžiuose matome šiaurės stovyklas, apšingusius regatų laivus, vienišus žuvaujančius eskimus.

Tačiau Vytautas nėra "tikslus" jį supančios aplinkos vaizduotojas. Jis pasitiki jausmiškai susikurtomis formomis, kuriomis jis išreiškia savo asmenišką realybę. Jo formos teuzmena fizinę tikrovę, jos yra iškreiptos, jomis dailininkas išreiškia savo emocijų įtampų turinį. Vytauto Remeikos tapyboje vaizduojamieji objektai aplinkos vaizdai iš esmės tarnauja tam, kad dailininkas galėtų išreikšti savo vidutinį pasaulį.

Formų laisvumas ir pasipriešinimas tradiciniam kompozicijos dėsniams kaip tik ir yra būdingi Vytauto Remeikos estetikai. Galime sakyti, kad Vytauto Remeikos kūryba priskirtina tai klasiškai ekspresionistinei tradicijai, kuri šio šimtmečio pradžioje išsivystė Vokietijoje.

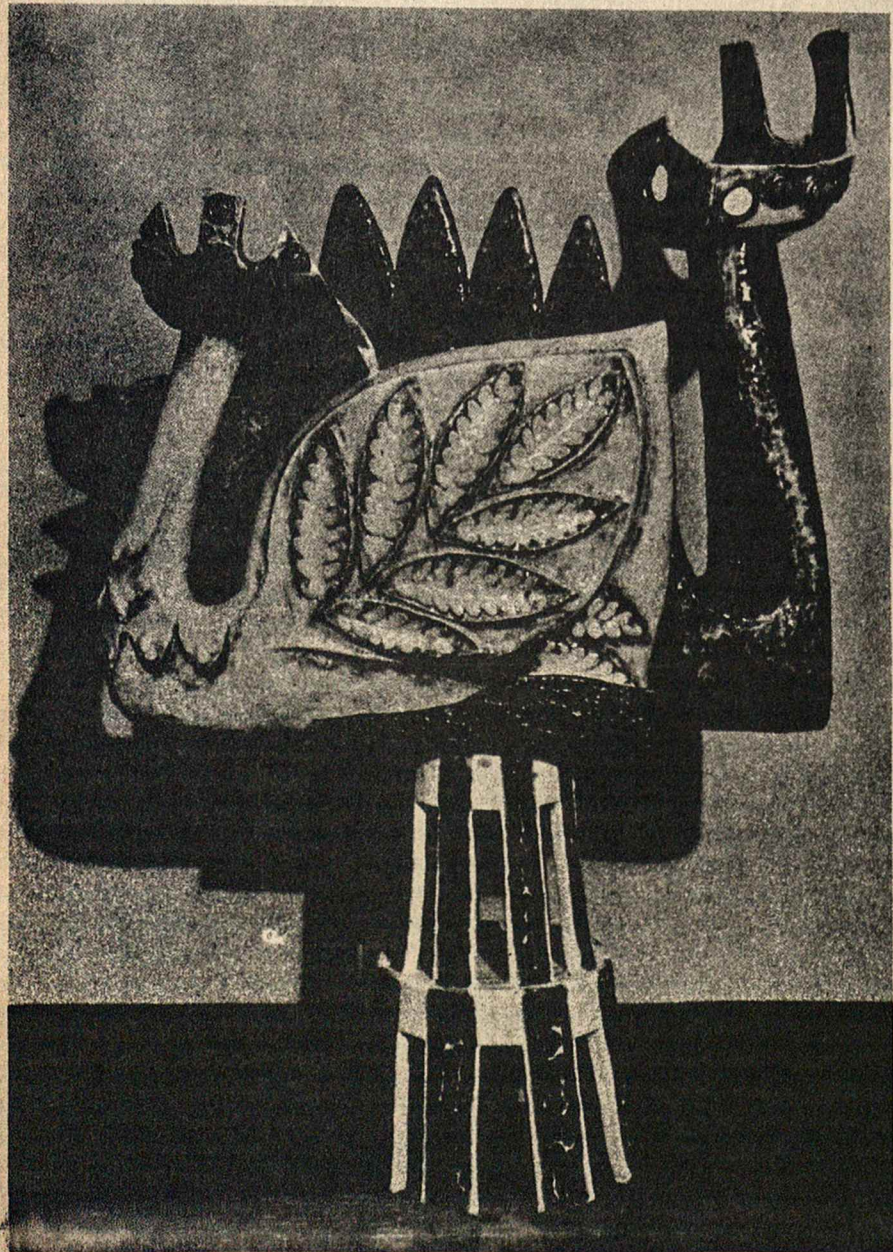
Spalva Vytauto Remeikos tapyboje tarnauja šešėliams ir linijai pabrėžti. Spalvomis ir stilistinėmis improvizacijomis dailininkas savo viduje išgyventą aplinką perkelia į dailės kūrinių.

Savo tapybines priemones naudoti Vytautas Remeika įgudęs nuolatinio darbu. Dėl to jo kūryboje nerasime sustingusių formulių. Kiekvieno naujo paveikslą dėsningumai išplaukia iš paties kūrinio sąvybių kūrybinio proceso metu.

Reprezentacinis menas visuomet vaizdavo žmogų su pačiais objektais. Šiandieną tokius objektus tiksliai atvaizduoja fotografija, o fotografijos išlaisvinta tapyba vėl gali reikštis laisvomis formomis.

Kai Vytautas Remeika impulsyviai peiliu ant drobės uždeda dažų plėmą, jis objektyvų gamtinės aplinkos vaizdą transformuoja į subjektyvų jo viduje išgyventą pasaulį. Žiūrovas, norėdamas suprasti ir įvertinti Vytauto Remeikos kūrybą, turėtų suprasti dailininko pasaulėjautą ir pažinti jo išsireiškimo būdą.

R. B. Keturka

Dail. E. Marčiulionienė: "Gulbė, karaliaus patį".

Dailininko Vytauto Remeikos tapybos darbų paroda atidaroma lapkričio 7 d. Priskėlimo parapijos salėje Toronte. Parodoje bus išstatytos 33 dailininko drobės. Parodą ruošia Toronto "Varpo" choras.

Nuotraukoje dail. Vytauto Remeikos kūrinys "Ilgas kelias".

PRIEŠ 50 METŲ

P. LELIS

BOLŠEVIKŲ VALDŽIOJE 1919 METAIS

Vokiečiams pralaimėjus Vakarų fronte ir pasirašius karo paliaubas su sąjungininkais 1918 m. lapkr. 11 d., jų okupacinė politika Lietuvoje kiek sušvelnėjo, tačiau iki savo išsikraustymo jie neleido sudaryti lietuviams jokios valdžios ar savivaldos.

Gruodžio mėn. Panevėžio kreishauptmannas (apskrities viršininkas) Vertens pranešė lietuvių atstovams, kad vokiečiai pasitrauks iš Panevėžio gruodžio 26 d., ir jis sutiko duoti 10 šautuvų ir 30 tūkstančių markių miesto policijai apginkluoti ir išlaikyti. Miesto burmistru buvo išrinktas dr. Vitartas, o jo padėjėju Vl. Kličmanas (pastarasis visą Lietuvos nepriklausomybės laikotarpį išbuvo viceburmistru ir elektros stoties direktorium).

Bet iš Rusijos grįžę vietiniai bolševikuojuojantieji irgi nesnaudė. Jie slapta išsirinko Darbininkų tarybą, prie kurios prisidėjo žymūs Panevėžio asmenys: dr. V. Mažylis, dr. V. Kuzma, adv. F. Valiukas. Pastarasis buvo tos tarybos sekretorius, vėliau lietuvių sušaudytas.

Dar prieš vokiečių išsikraustymą, raudonieji, norėdami parodyti savo jėgas, suruošė turgavietės alkštėj didelį mitingą su vėliavom, plakatais ir prakalbomis, kur buvo agituojama už sovietinę valdžią. Bet ten atsirado daug kalbėtojų ir už priešingais obalsiais, t.y. už nepriklausomą Lietuvą.

Alkanos moterėlės žiūrė į vienus ir kitus kalbėtojus ir sako: "Jūs visi biržuliai, biržuliai (buržujai), kalbate tik apie rojų, o duonos neduodate". Minioj prasidėjo viens kito plūdimas ir stumdymasis. Po kiek laiko iš Smilgių gatvės atbėgo apie 30 vokiečių kareivių su atkištais šautuvais. "Raus, raus", rėkė jie ir pradėjo šautuvų buožėmis stumdyti minią. Kurie priešinosi, tuos suėmė ir nusiėmė. Per 15 minučių tvarka buvo atstatyta. Mitingas nepavyko.

Vokiečiams išsikrausčius iš Panevėžio, sausio 7 d. dr. Mažylis atvyko į miesto valdybą ir kaip sovdepo atstovas pareikalavo atiduoti ginklus, pinigus ir knygas. Jis grąšino – jei neatiduosit, tai, atėjus raudonajai armijai, jis negarantuoja už pasėkmes. Raudonarmiečiai jau artinosi iš Daugpilio Panevėžio link.

Burmistras Vitartas turėjo savo žinioj tik dešimtį ginkluotų policininkų. Jis negalėjo priešintis ir perdavė savo "ko-legal" visą "turtą". "Gyvas inventorius" pats išsikirstė.

Jonas Lelis, gimnazistas – 12 metų amžiaus ir Vladas Lelis, rusų porščiko uniformoje, 20 metų amž. Nuotrauka daryta 1914 m.

Poto Darbininkų taryba persitvarkė į Revoliucinį komitetą, kurį sudarė: pirmininkas – senamiesčio ūkininkas Žekas, sekretorius – adv. F. Valiukas, karo komisaras – karininkas Vitkauskas, karo komisaro padėjėjas – buv. siuėjas Dapšys, karinis instruktorius – kar. P. Januškevičius, švietimo komisaras – Speičys, šv. kom. padėjėjas – K. Sitavičius, teisingumo komisaras – V. Bistrickas, pašto komisaras – Petraltis, maitinimo komisaras – Kliorys.

Speičys ir Januškevičius nebuvo komunistai, o prisidėjo tik konjunktūros sumetimais. Jie vėliau tarnavo Lietuvos įstai-gose. Sitavičius ir Bistrickas buvo VII ir V kl. gimnazistai. Dr. Mažylis ir dr. Kuzma vėliau buvo Lietuvos universiteto profesoriai.

Sausio mėn. pradžioje Panevėžį užėmė rusų raudonoji armija, kartu okupuodama rytinę ir šiaurinę Lietuvos dalį iki Mažeikių imtinai.

Dar prieš rusų atėjimą į Panevėžį buvo atvykęs Lietuvos vyriausybės įgaliotasis karininkas J. Variakojis organizuoti savanorius į Lietuvos armiją. Jis tik suspėjo paskelbti visuomenei Lietuvos vyriausybės atsisaukimą, kviečiantį stoti ir savanorius. Apart Variakojos štabo, pirmieji prisidėjo trys broliai Balčiai iš Panendrių kaimo. Visi trys aukšto ūgio, kaip ažuolai. Dar anksčiau jie važinėjo po kaimus, rinko maistą, rūbus ir kvietė rašytis į savanorius.

Kaimiečiai neparodė didelio entuziazmo, kiti ūkininkai mūrėjo: "tai ką tie lietuviai padarys prieš rusų". Kai kurie jaunuoliai buvo prisitrašę, bet, kai lietuviai laikinai pasitraukė iš Panevėžio, jie pasiliko namuose ir bolševikams sugrįžus buvo suimti ir laikomi kalėjime.

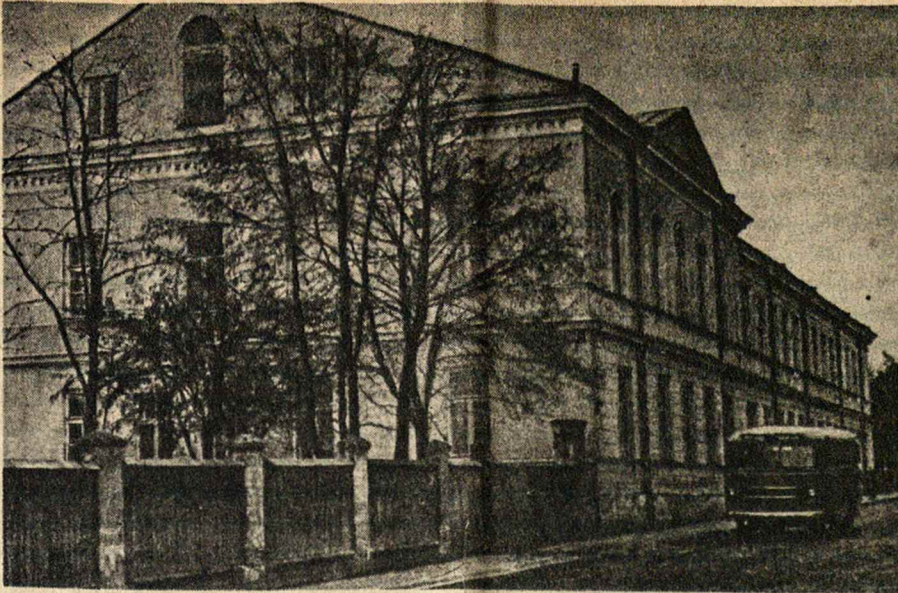
Karininkas Variakojis su keliais savanoriais pasitraukė į Ramygala, o sausio 13 d. pasiekė Kėdainius, surinkęs tik apie šimtą savanorių.

Per tą trijų mėnesių valdymą bolševikų čekistų darbą atliko ne tiek rusai, kiek patys lietuviai komunistai.

Čekistai V. Bistrickas ir Petraltis darė kratas, areštavo žmones ir siuntė juos į Daugpilį, kur juos "teisė" ir šaudė. Ten buvo sušaudyta 14 panevėžiečių, jų tarpe V. kl. gimnazistas ateitininkas Ig. Valtekūnas, kilęs iš to pat kaimo kaip ir Bistrickas.

Ištrūkęs iš Daugpilio kalėjimo gimnazistas A. Valavičius vėliau aprašė čekistų žiaurumus – kaip aukos buvo iššaukiamos po vieną ir kalėjimo kieme šaudomos. (A. Valavičius vėliau apygardos teismo teisėjas, 1941 m. išvežtas į Sibirą).

Vasario mėn. grupė ateitininkų pabėgo nakties metu į Kėdainius, nes žinojo, kad jie bus anksčiau ar vėliau areštuoti. Bendrabutyje, priešais gimnaziją, gyvenome dešimtis mokinių, iš kurių dauguma buvo aušrininkai (J. Galvydis, A. Mitas, A. Bistrickas, Iz. Pocevičius, St. Šimoliūnas) ir tik vienas ateitininkas – J. Lelis. Mes keli jaunesni buvome bešaliai. Kai vieną naktį J. Lelis dingo, tai jo draugai aušrininkai tuoj pasigedo ir pranešė čekistui V. Bistrickui. Bet jis tų ateitininkų pabėgėlių nesugavo, ir jie prisijungė prie Variakojos savanorių grupės Kėdainiuose.

Šiuose rūmuose 1918 m. Panevėžyje buvo paskelbta sovietų valdžia. Iš tikrųjų tai mokytojų seminarijos rūmai, kuriuose mokėsi J. Vireliūnas, J. Kubilius R. Liormanas, J. Balčiūnas-Švaistas, Pr. Saladžius, A. Šumskis, J. Svilas ir eilė kitų žinomų asmenų.

J. VARIKOJO DRASUS ŽYGIS

1919 m. kovo mėn. viduryje Variakojos savanoriai, padedant vokiečiams, bolševikus gerokai apdaužė prie Pociunėlių, ir jie taip išsigando, kad pasitraukė iš Panevėžio be pasipriešinimo.

Variakojis su dviem kuopom kareivių ir žvalgų komanda kovo 27 d. užėmė Panevėžį, bet išsilaikė jame tik 8 dienas. Naktį išgirdome linksną žinią, kad lietuviai jau Panevėžyje. Labai įdomu buvo pamatyti, kaip tie pirmutiniai lietuvių kareiviai atrodo.

Iš ryto nuėjė į turgavietės alkštę, matom, kaip pagal komandą rikiuojasi pulkeliais, vokiškais rūbais apsirengę kareiviai, ginkluoti vokiškais šautuvais, ir su geltonais lankečiais ant kepurų. Jų buvo gal apie šimtą. Žmonės sustoję šaligatviuose žiūrėjo į juos ir lingavo galvomis: "Kaip tie kareiviai atlaikys Panevėžį, kad jų tiek mažai tėra?" Kitą dieną matom jau ilgą eilę išsirikiausių savanorių Puzino gatvėj prie gimnazijos. Uniformuoti kareiviai moko juos rikiuotės.

Daug žmonių susirinko ir žiūrėjo, kaip tie prastai (savo rūbais) apsirengę kaimo berniukai mokomi "muštro". Viena moterėlė net apsiašarojo, sakydama, "ką tie lietuvėliai padarys", bet tuo metu priėjo keletas stambių ir gražių uniformuotų kareivių, kurie padarė gerą įspūdį. Tai buvo vyresnio amžiaus gimnazistai savanoriai.

Tuo metu miesto komendantu buvo Lietuvos vokiečių savanoris Puzar von Miller. Jis padarė mieste tvarką, panašiai kaip Mikuckis Kaune.

Vieną rytą išgirdome smarkų šaudymą, atrodė, kad Jasnagurkoje už Nevėžio. Kulkos zvimbiam aplink ir atsimušia į gimnazijos rūmus, ten draugas aušrininkas Pocevičius sako: "Artikite, kad už valandos Panevėžyje vėl bus bolševikai?" Sakome, "netikim", bet apsirikom. Apstojus šaudyti, nueiname į miesto centrą – turgavietę. Ten pamatome, kaip raiti kareiviai vaiko žydus, kurie rinkosi turgavietėje sutikti bolševikus.

ševikus.

Pradėjus vėl smarkiau šaudyti, parbėgom namon. Mūsų bendrabutis priešais gimnaziją antrame aukšte, tai pro langus viskas gerai matosi. Nuo stoties pusės bėga keli lietuvių kareiviai miesto link. Pusbrolis J. Lelis, tarnavęs raitųjų žvalgų komandoje, zovada atlėkė prie mūsų namo atsivieškinti (jis čia gyvena).

Jis tik pasakė, "bėgame iš Panevėžio, bet greit grįšime". Bėbėgant Smilgių gatve, jis buvo sužeistas, bet jo žirgas jį išnešė. Neužilgo nuo geležinkelio stoties pusės pradėjo eiti prasiskleidę bolševikai. Jie eidami dairėsi į šalis, laikydami paruoštus šautuvus.

Priėję kryžkelę, sustoję, pasitarė, ir vienas iš jų šautuvo buožę nudaužė prie kampo prikaltą didelę lentą su užrašu "zum Ehrenfriedhof" – rodančią į vokiečių karių kapines. Prie Masiulio knygyno jie paėmė nelaisvėn vieną užsilikusių vokiečių kareivį.

Turgavietėj tarp grupės raudonarmiečių stovėjo Sitavičius, užsikabinęs ant peties šautuvą, ant kurio durtuvo buvo užrištas raudonas kaspinas.

Jis buvo civiliai apsirengęs milo paltu ir pasakojo jį apstojusiems gimnazistams, kaip jis su savo būriu pirmas įsiveržė į miestą.

Pavakary "Slabodkėje" girdėjome šūvis ir matėme ten kylančius dūmus.

Po kiekvienos šūvių serijos gatvėje suklykia moterys "O Jėzau Marija". Arčiau prielti raudonarmiečiai neleido, tai paklausėm ten stovinčių žmonių, ką čia šaudo. Matyti, komunistuojantieji žiūrovai atsakė: "baltagvardiečius, buržujus".

Grįžtant namo Stoties gatvėje sutikom tris bolševikus su atkištais revolveriais, varančius viduriu gatvės paimtą nelaisvėn lietuvių partizaną. Jo kepurė su geltonu lankeliu, o galva aprišta kruvina tvarstomąja medžiaga. Matyti, jis sužeistas į galvą. Ant šaligatvių būreliais stovintieji raudonarmiečiai rėkia varovams.

bus daugiau

al. gimanto skiltis

BARZDOS PRAEITY, BARZDOS ŠIOS DIENOS BUITY

Stebimės, o kai kada ir piktinamės šiuolaikinėmis jaunimo madomis, jų aprėdu, avalyne, ilgais plaukais. Jau neretai net ir apibendrinančias išvadas norime daryti apie tą patį jaunimą, sprendami apie jį, iš to praeinančios mados dalyko – išvaizdos. Tuo tarpu, tik maža, tikrai nedidelė dalis to jaunimo yra apšėpusi, netvarkinga, kutvėlomis tapusi, parazitūs, nešvarą ir menką moralę praktikuojanti. Didžiuma yra sveika, turinti savus idealus, savus įsitikinimus ir savas abejones. Kodėl tad pikintis, jei tie, kad ir ilgi plaukai tvarkingai sušukuoti, jei jų barzdos ir ūsai reikiamai sutvarkyti, pakirpti. Mada, tai laiko klausimas, praeis, rasi, ir tiems patiems jaunuoliams, vėliau jau suaugusiems, gal toji praeitis patiems bent kiek juokingai atrodys.

Bet, kalbant apie jaunimo madas, negali pamiršti, kad įvairių, kartais ir visai juokingų kuriozų, vis tų madų gyvenę mūsų jaunieji. Štai, ir šios skilties autorius prisimena, kai dar gimnazijos metais Lietuvoje buvo vyrukų mada dėvėti plačias kelnes. Ir koks buvo nusivylimas, kai siuėjas, siūdamas naują gimnazistinę mėlyną eilutę, paliko kelnių plotį vos 30 cm, tuo tarpu visi draugeliai didžiavosi galį nešioti 32 cm pločio. Kiek širdgėlos tuomet buvo, juk naujas kostiumas buvo visai "sugadintas".

Arba, kas neprisimena vokiečių okupacijos metais vyr. gimnazijų klasių mokinių nešiojamą aulinių batų. Taip, "čebatai", "galifė" kelnės gimnazijos klasėje. Vis toji mada, prestižas, savigarba

Viršuje: plk. J. Variakojis. Nuotrauka daryta vėliau, negu P. Lelio aprašomieji įvykiai. Apatinėje nuotraukoje žygiuoja nepriklausomos Lietuvos kareiviai. P. Lelio aprašomųjų metų reguliarioji Lietuvos kariuomenė buvo gerai aprengeta, buvo aprūpinta vokiečių amunicija ir šalmais. Šita nuotrauka daryta vėliau.

Beje, kalbant apie barzdas, pažvelkime į "Mykolas Slezevičius" knygos 297 psl. Ten yra bendra nuotrauka ketvirteto Lietuvos ministrų kabineto narių. Šitame garbingų vyrų sambūry tik vienas be barzdos ar ūsų. Neveltui, net ir poetai yra apdainavę "lietuvių barzdočius". Skrupulingai bijantieji to mūsų ūsoto ar barzdoto jaunimo, težino, kad šis reiškinys tėra laikinas, jis praeis, kaip ir visos kitos mados. Tėra tai tik laiko ir naujų madų klausimas.

po chicagos dangum

Chicago miestas, išsiplėtęs pagal Michigano ežerą, yra centrinė Amerikoje. Čia jau nuo seno veikia dvi kasdieninės lietuviškos radijo programos. Laidos girdimos iki 100 mylių nuotolio. Lietuviai turi stiprius aparatus, kuriais girdi ir Londoną, Miuncheną, Romą, Maskvą – iš kur transliuojamos ir dvi komunistų lietuviškos programos, – Kanadą, Pietų Amerikos stotis. Idomu, ar Madrido ir Romos lietuviškos programos, gali būti girdimos Amerikoje?

Vilniaus radijo programos per Maskvą Chicagoje girdimos gerai, bet jų turinys sukaustytas. Kai prez. Niksonas lankėsi Jugoslavijoje ir kitur, Vilniaus ponai jam pasiūlė tik greičiau grabą sukurti. Jų "linkėjimas" neišpildė. Per radiją transliuoja muzikos kūrinių, visokių apžvalgų, pasikalbėjimų, ištraukų iš kom. laikraščių, žinių. Viskas pagal "vyresniojo brolio" kulpalių. Iš kultūrinių dalykų, pasakojimų apie gamtą, meną, muziką, sportą maždaug susidarome vaizdą, kas dedasi Lietuvoje.

Lietuvių Kultūros muziejaus savininkas Stasys Balzekas neseniai priėmė Chicago miesto viešųjų bibliotekų patikėtinio pareigas. Jo žinioje bus visos miesto viešosios bibliotekos, reikia tikėti, kad jose bus praplėsti ir lietuviškų knygų skyriai. Jo Kultūros muziejus gyvai veikia, čia vyksta įvairios parodos, pasikaitos, jame nuolat dirba žurn. Konstantinas Petrauskas. Muziejus vertas aplankyti, vertas ir paramos.

Chicagoje turime kelis choras: Dainavos, Lietuvos Vyčių, operos, mokyklų, parapijų, Alice Stephens Aidų. Ilgai veikęs Pirmyn choras kelis metus buvo nutilęs, bet, štai, jis atgyja. Jo vedė

jas Kazys Steponavičius pasiryžo vėl sudaryti chorą ir sušaukė dainos mylėtojus į popietę. Pirmuoju atsiųstinio choro veiksmu numatytas operetės "Šikšnosparnis" pastatymas. Pirmyn choras yra buvęs nepr. Lietuvoje ir ten davė net 26 koncertus, daug dainavo JAV ir Kanadoje.

Mūsų žinomas Lietuvos atkūrimo veikėjas, kun. M. Krupavičius mini 85 m. sukaktį. "Draugas", "Laisvoji Lietuva", radijas jį gražiai pagerbė. Ir kitur išeinanti lietuviška spauda akcentavo šio patrioto, kūrėjo ir politiko nuveiktus darbus. Nors jo sveikata kritiškai padėty, bet dar stengiasi kurti ir rašyti, o per "Amerikos balsą" perdavė savo kalbą į Lietuvą.

Tėvai jėzuitai jau 20 metų leidžia mėnesinį žurnalą "Laiškai lietuviams". Žurnalas nėra politinis, bet patriotinis, tautinis, religinis. Jį dabar redaguoja kun. J. Vaišnys. Jis užsitarnavo tautiečių prielankumą, nes jame gvildinami įvairūs aktualūs įvykiai. Nors ir labai nepatiko kai kurie Valiūnienės straipsniai apie segregaciją, o dabar žurn. H. Žemelio straipsnis "Kodėl mes nesusikalbame".

Kiekvienais metais Industrijos muziejuje vyksta "Kalėdos aplink pasaulį" pasirodymai, puošiamos eglutės. Lietuvai čia atstovauja eglutės su specialiais ornamentais, padarytais iš šiaudelių. Marijos mokyklos moksleivės išpildydavo programas, dabar jos jau patingo. Ateities atžalynas jau dveji metai neberodo gyvybės, tai pradėjo lietuvius atstovauti Vyčiai, vadovaujant Pr. Zapolui, Elena Pius ir Mendal, su vaidinimais, šokiais ir eglutės puošimais. Elena Pius šiemet šiaudinukų gamybos kursus pradeda lapkr. 6 d. Balzeko muziejuje. Jaunimas ir

senimas gali šiuos kursus veltui lankyti ir pasimokyti, kaip daryti lietuviškus kalėdinius ornamentus. Jų darbų paroda bus Jaunimo centre.

Spalio 24-25 d. Clevelande įvyksianti JAV LB Krašto tarybos pirmoji sesija, kurioje bus išrinktas naujasis CV pirmininkas, o šis sudarys Centro valdybą. Praeitais metais pirmininku buvo inž. Br. Nainys. Nors visko buvo, bet atlikta ir gerų darbų. Pradėta ruošti IV Dainų šventė, numatytas Jaunimo kongresas ir šokių šventė, antrasis mokslo ir kūrybos simpoziumas.

Bal. Brazdžionis

st.catharines

PADĖKA

1970 m. rugsėjo 25 d. mirus ir rugsėjo 28 d. St. Catharines Viktorijos kapinėse palaidotai mūsų mylimai mamytei Augustei Tysliavienai, dėkojame visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir padėjo į amžiną poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A. Žilinskiui iš Toronto, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą ir padėjo velionei kapines. Dėkojam Bendruomenės pirmininkui J. Šarapnickui už kapinėse tartą atsisveikinimo žodį.

Nuoširdus dėkui visiem tiems, kurie už jos sielą užrašė šv. mišias, pasiuntė velionei gėlių ir mums liūdesio valandoje išreiškė užuojautą. Dėkojame grąbenšiams ir tiems, kurie dalį savo laido tuvesė.

Visiems nuoširdus ačiū.

Duktė, žentas ir vaikaičiai

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės 52 m. sukakties minėjimas įvyks lapkričio 14 d., 6,30 v. Slovakių salėje, Page-Welland g-vių kampe. Programa prasidės Kanados himnu, kun. J. Liaubos invocacija. Paskaitą skaitys B. Simonaitis, organizacijų atstovai tars žodį.

Meningę dalį išpildys pagarsėjęs Hamiltono lietuvių AV parapijos mišrus duetas ir vyrų choras, vad. A. Paulionio. Minėjimą baigsime Lietuvos himnu.

Po to seks vaišės orkestrui grojant, bus laimės sta-

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarsėjęs tyrimų institutas atrado ne paprastą gydomąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelniai skausmams įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad pagerėjimas tęsdavosi daugeli mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dynę), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dynę galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pini-gal bus gražinti jei nebūsėte patenkinti.

Vienintelė, Kanados valdžioje registruota lietuviška natūralaus gydomo sveikatos klinika. Mediciniškas ir pooperacinis gydymas. Psichologinė terapija. Masažai. Elektronika, raudoni ir ultravioletiniai spinduliai. Terminė ir garų terapija. Fiziniai gydymai: judesiai, -- hidro terapija. Dr. B. Naujalis, R.M. Ps.D.N.P.R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. LE 3-8008.

liukai, kuriuos tvarkys A. Zosanas. Jaunimo loteriją tvarkys J. Venckus su žmona. Vaisvandeniais ir kitais gėrimais rūpinsis J. Šarapnickas. Maistą gamins P. Kalainienė, P. Puslienė ir B. Jakubonienė. Organizatorius – Z. Jakubinis. Svečių priėmimu rūpinsis P. Meškauskas.

Lapkričio 15 d., 10 val. ryto, bus pamaldos už žuvusius Lietuvos laisvės kovotojus. Jų garbei bus padėtas vainikas prie paminklo. Vietos organizacijos yra prašomos dalyvauti oficialioje dalyje ir pamaldose su vėliavomis.

Visus maloniai prašo minėjime gausiai dalyvauti Niagaros pusiasalio ramovėnai.

hamilton

MES IR GRYBAUJAM

"Oi, jūs grybai, grybai, jūs patiekia mano, kas jus nevalgo – nieko neišmano!"...

Šios dainos posmelis ir daugelis kitų apie grybus – Lietuvoje buvo plačiai dainuojamos, ir pats grybų rinkimas buvo populiarius. Spaudoje skaitome daug žinučių apie koloniją, bet apie grybų rinkimą, nepamenu, ar kas būtų parašęs.

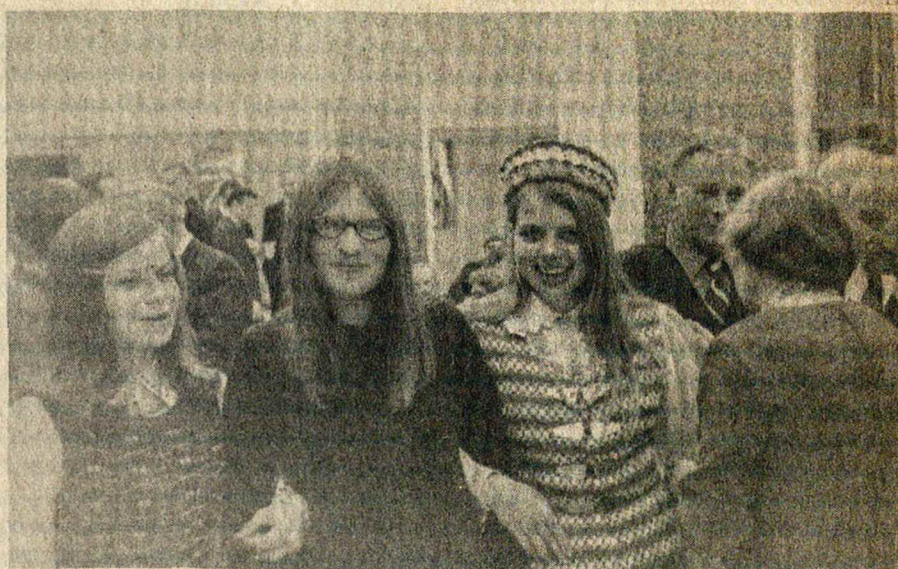
Hamiltoniečiai daug kur pirmąja, taigi ir grybavimo srityje bus ne paskutinėje vietoje.

Grybautojų skaičius čia nuolat auga. Taigi ir apskriti šeimininkai grybų turi ne tik sezono metu, bet ir žiemos metu turi paruošusi ne vieną stiklinę.

Vieną sekmadienio rytą šių eilučių autorius su žmona, G. Žemaitienė, J. Repečkienė ir penkių asmenų L. Koperskių

KLB tarybos suvažiavimo, vykusio spalio 24-25 d. Otavoje, prezidiumas. Iš kairės: dr. A. Jurkus, L. Skripkutė, A. E. Pocius, dr. P. Lukoševičius ir O. Gailiūnaitė. Apačioj trys otaviškės studentės: Dalia Prisėpionkaitė, Giedrė Mitalaitė ir Milda Danytė. Dešinėje dr. A. Pacevičius.

šeima leidomės vienos valandos kelionėn grybauti. Gaila, kad negalėjo kartu vykti grybų žinovas J. Žemaitis.

Privaziavę Turkey Point, ir nuosavom kojom, krepšiais nešini, leidomės grybų medžioklėn. Na, netrukus jau turėjome nemažą grybų.

Ši iškyla buvo labai sėkminga. Šioje vietoje galima rasti baravykų, raudonikių, kiek umedžių, lepšių slydukų ir dar kitokių. Reikia žinoti

laiką ir vietą, kur kokie grybai auga. Kitu atveju kelionė gali būti nesėkminga. Yra nevalgomų ir, gal būt, nuodingų grybų.

Taigi, jei neturite grybų, atvažiuokite Hamiltonan ir svečius, paprašykite jų. Zp

LAIKRAŠTIS, KURIS VEJASI GYVENIMĄ – NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Geriausio taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

KREDITO KOOPERATYVE "TALKA"

21 Main Street East, Room 203, tel. 528-0511.

Nemokamas gyvybės ir asm. paskolų draudimas
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Parduodame "American Travelers" čekius
Užtikrintas indėlių saugumas
Kapitalas --- virš \$2,100,000.00

MOKAME UŽ:

Depozitus	5%
Šėrus	6½%
Už vienu metų indėlius	7½%
SKOLINAME:	
Asmenines paskolas iš	10%
Nekiln. turto paskolas iš	9%

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAJE TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

MOKA
5½% už depositus
6% už šėrus (numatoma)
7% už 1 m. term. dep.
7¾% už 2 m. term. dep.

IMA
8% už mortgicijus
8% už asm. paskolas

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIJUS pagal valdžios nustatytą normą -- 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santuokos dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai -- 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

KALEDINES DOVANOS

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet artėjančių Kalėdų švenčių proga siūlome specialiai sudarytus siuntinius, kurie bus maloni ir praktiška dovana jūsų artimiesiems.

Dovanų siuntinys 1 (1970).

3½ jardo angliškos vilnonės geros rūšies kostiuminės medžiagos. 3 jardi crimplene medžiagos, tinkamos moteriškam puikiam kostiumui arba dviems suknelėms. 3 jardi vyriškam arba moteriškam paltui eksportinės rūšies veliūro arba vilnonės ir kašmiro medžiagos. 2½ jardo vilnonės suknelės medžiagos, 1 nailono arba medvilnės išeiginiai marškiniai, arba bluzelė, 2 poros moteriškų arba vyriškų vilnonių ar nailoninių kojinių.

Siuntinio kaina, įskaičius muitą ir visas persiuntimo išlaidas, yra \$95.00

Dovanų siuntinys 2 (1970).

2 vyriški arba moteriški itališki su diržu dėvimi nailono lietpalčiai, crimplene medžiaga dviems puikioms suknelėms, vyriš-

kas arba moteriškas megztukas, vilnonis arba acryleno. 3½ jardo vilnonės kostiumui medžiagos su įrašu "all wool made in England", 1 puiki gėlėta vilnonė skarelė.

Siuntinio kaina su visomis išlaidomis yra \$95.00

Taip pat mielai pridėdame į šiuos ar kitus rūbų siuntinius tokių dalykų, kurie Lietuvoje yra labai vertingi ir pageidaujami. Dirbtinio Mink (audinės) kailio paltui viršus \$40.00, vilnonės gėlėtos skarelės po \$5.00, vyriški arba moteriški nertiniai \$12.00, nailono marškiniai \$8.00, nailono lietpalčiai \$11.00, gėlėtos nailono skarelės po \$2.00, nepermatomo nailono suknelės \$11.00, puikūs vilnoniai moteriški šaliai \$9.00 ir kita.

Už \$36.00 pasiunčiame maisto siuntinį iš specialiai parinktų produktų. Primame užsakymus auto mašinoms, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, persiunčiame pinigus ir t. t.

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421 HACKNEY ROAD, LONDON, E2. ENGLAND

Telephone: 01-739 8734

KELEIVIS

536 Broadway,
So. Boston, Mass.
02127 USA.

Atsaku, esate girdeje, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-
sius metus. Jį vienai girdi, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinę Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 61 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Kelivis duoda ir teisingų patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eileraščių, jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$6.00.

Jau galima gauti --- 1970 --- metų Kelivio Kalendorių. --- Kaina \$1.00.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas.

Redaktorius Grožvydas Lazauskas.

Administracijos adresas: Juozas Urbelis

1649 N. Broadway, Melrose Park, Ill. 60160 USA.

Prenumerata: JAV ir kitur \$5.00 metams.

CFMB
RADIO 1410 MONTREAL

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

KIEKVIENA TREČIADIENI, 11 VAL. VAK.

PROGRAMAS VEDĖJAS

L. Stankevičius, 1053 Albanelle Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

OKTETO IŠVYKA

Dar prieblanda ir saulės spinduliai negreit glostys Montrealio miesto gatves, bet vyrai seniai sukilę ir ruošiasi išvykai. Kelionės jausmas ir pareiga ne vieną jų trugdė pereitą naktį miegoti. O, be to, dar pareiga parodyti savo miesto ir okteto meninį lygį.

Miesto bokšte, mušant šeštą valandą, pajudame kelionėn – pietų link. Dar apyaušris ir jaučiame mieguistumą, ypač monotoniškai mašinai užiant, ne vienas pasiduoda ramiui snauduliui. Vos persiritus Amerikos sieną, nakties šydas pamažu užleidžia vietą saulės spinduliams, kurie budina apsnūdusius keleivius. Važiuojam per gražius kalnynus. Besigrožėdami besikeičiančiais vaizdais, nepastebimai pasiekiamo savo kelionės tikslą – Maironio parką, Worchesteriye. Čia nekantriai mūsų laukia vakaro rengėjas P. Molis. Jis mus supažindina su gražia skautų buveine – klubu. Joje kaip tik tuo metu vyko paveikslų paroda.

Maironio parko vardas nepaprastai tinka šiai vietai, nes buveinė yra ant gražios kalvos, supamos šimtamečių ąžuolų, o iš kitos pusės liečianti ežero krantus. Šiose patalpose savo buveinę turi skautai ir šio vakaro rengėjai – skautai akademikai.

Čia mūsų vyrai atgavo jėgas, važiavimi sesių skaučių. Likusi iki koncerto laiką sunaudoja poilsui ir žaidimams, nes klubas suteikia įvairių galimybių laisvalaikį praleisti.

Prieš septintą valandą pradėjo plaukti šventiškai nusiteikusi publika ne tik iš artimesnių apylinkių, bet ir Bostono, Harfordo, Providence ir kitur atsigaivinti ir pasižmonėti, o kartu išgirsti negirdėtų nematytų montrealiečių.

Koncertas prasidėjo poezija, kurią iš savos kūrybos skaitė poetė J. Saulaitytė. Po jos sekė oktetas, kurį pristatė darnus jaunikaitis Jakubauskas. Pavaiduodamas okteta, tolimesnės programos dalį išpildo vadovas A. Keblys, padainuodamas kečurias liaudies dainas solo. Katutėms nenutylus vėl grįžta oktetas ir išpildo "Baltos gėlės" susolustu A. Kebliu. Po to oktetas vienas išpildo likusiąją programos dalį, užbaigdamas gražiąją giesmę "Lietuva brangi".

Šioje išvykoje mūsų nuolatine dirigente M. Roch negalėjo dalyvauti, nes gastrolės Europoje. Teko pasitenkinti jos pavaduotoja C. Pelltier, kuri savo užduotį atliko labai žavingai. Okteto dalyviams ir solistui buvo prisegtos gėlės, o akomponatorei graži rožių puokštė. Po to programos dalyviai buvo pakviesti prie puikiai paruošto vaisių stalo, o publika šoko. Pasisotinę ir mūsiškai, pasėkė jų pavyzdžiu, prisijungė prie šokančiųjų. Malonu pastebėti, kad skautai turi puikų lietuvišką šokių orkestrą. Vienas jų, gražiu baritonu, protarpiais efektingai padainuoja šokių dainas lietuviškai.

Visoms linksmybėms ateina galas, todėl net nepajutome, kad atėjo laikas skirstytis užsitar-nautam poilsui po važiavimą worchesteriečių pastangų.

Išvykdamis dar kartą pajutome kvietėjų vaišingumą, nes tada mums buvo paberta daug širdi kutenančių komplimentų, išreikštų P. Molio ir buveinės pirmininko Adomavičiaus. Tie malonūs ir šilti žodžiai paliks ilgai mūsų atmintyje ir primins, kad mene negalima sustoti ir smukti žemyn, bet su nuoširdžiu darbu turi būti varoma va-

ga pirmyn, nes lietuviškos dainos tobulinimui nėra ribų.

Žvelgiant atgalios, atrodo, kad Aušros Vartų parapijos oktetas pajėgė atlikti savo užduotį ir nepadaryti negarbės nei sau, nei okteto vadovei M. Roch. Dalyvis

ŠAUDYMO PIRMENYBĖS

Montrealio šaulių ruošose šaudymo pirmenybėse spalio 11 d. pirmąją vietą ir pereinančiąją kuopos taurę laimėjo šaulys J. Zavys. Moterų grupėje pirmąją vietą ir pereinančiąją taurę iškovojo šaulė G. Sošaitė-Kazlauskienė.

LK Mindaugo šaulių kuopos šaudymo ir sporto vadovo B. Kasperavičiaus pranešimu, antrąją vietą vyrų grupėje laimėjo B. Kasperavičius, trečiąją – St. Vyšniauskas. Moterų grupėje antroji vieta atiteko M. Kasperavičienei, trečioji – M. Grinkienei.

KATALIKŲ MOTERYS

Visuotinis Katalikų moterų draugijos susirinkimas įvyks lapkričio 15 d. pop. val. pamaldų Nekalto prasidėjimo seserų namuose.

Visos narės kviečiamos dalyvauti.

PR. BALTUONIO PARODA

Lapkričio 28-29 d. d. skautų tėvų komitetas ruošia Pr. Baltunio medžio šaknų skulptūrų parodą Montrealio Aušros Vartų parapijos salėje.

VIEŠĖJO AMERIKOJE

Dvi savaites Chicagoje pas gimines viešėjo lasalietė A. Sutkaitienė.

Floridoje kurį laiką praleido Violeta Žakevičiūtė su savo motina.

LIGONIAI

R. Šimaniūkštis vėl guli ligoninėje, ir bus operuojama jo koja. Ligonis montrealiečiams gerai pažįstamas kaip vaidintojas.

M. Sinienė iš ligoninės jau sugrįžo, bet dar gydosi namie.

LIETUVIŠKA RAŠOMOJI MAŠINĖLĖ

Per klaidą gautos dvi, vietoje vienos, kelioninio tipo rašomosios mašinėlės su lietuvišku raidynu. Viena perleidžiama. Skambinti 366-1673.

NUSKENDO

Ilgametis NL skaitytojas Torontoškis Stasys Brazdaitis ežere žvejodamas nuskendo.

MERGAIČIŲ CHORELIS

AV bažnyčioje per 10 val. pamaldas gieda mergaičių chorelis. Ir kitos mergaitės yra kviečiamos į choralų įsijungti.

ATLIEKAMI ĮVAIRŲ MŪRINIMO DARBAI IR VISOKIERIPI REMONTAI. CEMENTO, MEDŽIO DARBAI, GELEŽIES SUVIRINIMAS (WELDING). VYKSTU IR Į PROVINCIJĄ ONTARIO IR QUEBECO.

M. Krauza

10167 48th Avenue, Montreal 477
Tel. 665-2278

HENRY'S Beer Garden

VIETA, KUR LIETUVIAI LINKSMAI LAIKĄ LEIDŽIA...

- BAVARIŠKAS ORKESTRAS
- VOKIŠKAS MAISTAS
- LOEWENBRAEU ALUS
- PUIKI NUOTAUKA

2161 ST. CATHERINE EAST, MONTREAL
(Vytauto klubo antrame aukšte)

B. Breichmanienė, Hamiltono Gyvataro vadovė, su savo šokėjomis prieš pasirodymą Lietuvių dienų koncerte.

RENKASI KREPŠININKAI

Romas Otto globoja ir treniruoja grupę jaunuolių, kuri mokosi žaisti krepšinį. Būsimieji krepšininkai kiekvieną trečiadienį renkasi AV salėje.

LANKOMI PARAPIJIEČIAI

Šią savaitę AV klebonas t. L. Zaremba lankys Verdunę gyvenančius parapijiečius. T. S. Kulbis ir t. K. Raudellūnas lankys tuos parapijiečius, kurių nerado namie.

SENOS PLOKŠTELĖS

Kas domisi ir norėtų nepamaldų gauti labai senų, prieš 60 m. darytų lietuviškų plokštelių, prašomas kreiptis pas S. Speičienę, tel. 279-3316.

VESTUVINĖS VAIŠĖS

Marijos ir Broniaus Šalčiūnų vestuvinės pagerbtuvės-vašės įvyko spalio 31 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Dalyvavo per 400 svečių.

STUDENTAMS

Visi Montrealio lietuviai studentai kviečiami į susirinkimą. Susirinkimas įvyks lapkričio 7 d., 7 val. vak., Sir George William universiteto Union Hall, 1476 Crescent, kampas Maison-neuve.

STUDENTŲ ŽIEMOS STOVYKLĄ

Montrealio studentų žiemos stovykla šimet įvyks Morin Heights apylinkėse gruodžio 28 d. iki sausio 2 d. Nakvynė su pusryčiais penkiom dienom kainuos po 32 dol.

Vietų skaičius yra ribotas, todėl ankstyva registracija yra būtina. Registruotis iki lapkričio 15 d. pas Vytautą Kudžimą, tel. 255-5579, arba Rytį Bulotą, tel. 733-9005.

SVEČIAI IŠ KAUNO

Važiuodami pas gimines keliom dienom Montrealy buvo apsisostę kauniečiai gydytojai Elena ir Antanas Makauskai.

Svečiai norėjo susipažinti su savo srities ir kitomis mokslo įstaigomis, ir prof. V. Pailanis jiems aprodė savo vedamą mikrobiologijos bei higienos institutą. Jie taip pat turėjo progos pamatyti vieną geriausių įrengtų Montrealio ligoninių, senelių namus. Be to, jie aplankė botanikos sodą bei kitas įdomias Montrealio vietas.

A. Makauskas Kaune vadovauja Mikrobiologijos institutui, o E. Makauskienė yra Panemunės džiovininkų sanatorijos direktorė.

ŠV. ONOS SUSIRINKIMAS

Šv. Onos draugijos susirinkimas įvyks lapkričio 8 d., tuoj po 11 val. pamaldų, AV parapijos salėje.

RENKASI KATALIKŲ MOTERYS

Lapkričio 15 d. po 11 val. pamaldų šaukiamas Montrealio katalikų moterų draugijos visuotinis susirinkimas.

HIGHLAND AUTO BODY

Lafleur Ave. LASALLE Tel. Buss. 366-7281

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

Lietuviams nuolaida.

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos

LaSalle
AUTOMOBILE INC.

LAURENT DAIGNEAULT
Président

• DEMON
• DART
• CORONET
• CHARGER
• DODGE
• CHRYSLER
• CAMION DODGE
7635, BOUL. LASALLE
LASALLE, QUÉBEC
TEL. 366-7818

- Išorės taisymas
- dažymas
- ratų derinimas
- kiti remontai
- Visu firmu automobiliams

De La Verendrye Blvd. ir Hebert kampas

Jetté & Frère Itée

Plumbing & Heating kontraktoriai

- Šildymo ir vandentiekio taisymai ir nauji įrengimai
- Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimai
- Apkainavimas nemokamas

140 - 2e AVENUE
LASALLE

366-0330

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

TEL. 525-8971.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS

T. Laurinaitis

A.B.C. PARCEL SERVICE

3891 ST. LAWRENCE BLVD.
MONTREAL, QUE., CANADA
TEL. 844-9098

- A.B.C. Parcel service patarnauja gerbiams lietuviams klientams jau 17 metų ir ryžiasi tai daryti dar daugelį metų ateityje.
- A.B.C. yra vienintelė bendrovė Montrealyje, kuri turi visus leidimus ir teisę pati išrinkti mokesčius bei siųsti siuntinius tiesiai iš Montrealio.
- Mes turime pilną pasirinkimą įvairiausių medžiagų, tinkamų siuntoms, ir duodame didelės nuolaidas angliškoms medžiagoms (joms maitas yra tikrai \$1.00 - vienas doleris - už jardą) už apsiaustus nuolaida iki **50%**
- Pardudame taip pat specialius pažymėjimus (certificates), už kuriuos galima pirkti prekes dolerinėse krautuose Lietuvoje.
- Skubėkite mus aplankyti arba skambinkite mums, kad galėtumėte gauti visą informaciją apie tai, ką geriausia šiuo metu siųsti Lietuvon.

A.B.C.

KRONIKA

LIETUVIŠKOS KNYGOS
OTAVOJE

Tūkstantis lietuviškų knygų buvo įteikta Kanados valstybinei bibliotekai Otavoje. Spalio 24 d. vykusioje iškilnėje bibliotekos direktorius dr. Guy Silvestre knygas priėmė iš KLB Kultūros komisijos pirmininkės dr. M. Ramūnienės. Tas tūkstantis knygų sudarys Kanados valstybinės bibliotekos lietuviškojo skyriaus branduolį.

Dr. A. Ramūnienė numato ilgainiui čia sutelkti įmanomai pilną lituanistikos biblioteką, kuria galėtų naudotis ne vien tik lietuviai, bet ir kitataučiai, kurie domisi lituanistika, filologija, istorija ir giminėmis tų mokslų šakomis.

Otavos dienraštis "Citizen" atkreipė savo skaitytojų dėmesį į faktą, kad lietuviškojo skyriaus pradžia Otavos valstybinėje bibliotekoje kaip tik sutinka su 400 metų sukaktimi nuo pirmosios Lietuvos akademinės bibliotekos įsteigimo Vilniuje 1570 m. Nuotraukų ir iškilnių aprašą išspausdino ir "Le Droit", o "Journal" iškilnių aprašymui paskyrė keturių skilčių straipsnį su nuotrauka.

Be jau minėtųjų, iškilnėse dalyvavo senatorius P. Yuzyk, valstybės sekretoriaus departamento pilietybės skyriaus viršininkas Glynn Allen, KLB pirm. dr. S. Čepas, dr. J. Žmuidzinas, KLB Otavos ap. pirm. A. Paškevičius, dr. A. Ramūnas, dail. A. ir A. Tamošaitiai ir daug kitų.

Ta pačia proga iki spalio 30 d. bibliotekos patalpose vyks ta ir lietuviškų knygų paroda.

Dail. A. Tamošaitienė ir dr. M. Ramūnienė dailininkės parodoje Otavoje.

DAIL. A. TAMOŠAITIENĖS PAGERBIMAS

Spalio 24 d. Otavos valstybinėje bibliotekoje buvo atidaryta dail. A. Tamošaitienės kilmų paroda. Ta pačia proga KLB Otavos ap. valdyba suruošė dailininkės 40 metų kūrybinio darbo sukakties minėjimą.

Minėjimo metu išsamiai pasakaitą apie dailininkę skaitė Birutė Nagienė.

SVEIKINIMAI SAMBŪRIUI IR LAUREATUI

Lietuvių rašytojų draugijos pirm. Leonardas Andriekus, asmeniškai negalėdamas dalyvauti premijos įteikimo iškilnėse, Montrealio Lietuvių Akademiniame sambūriui atsiuntė tokį sveikinimą:

"Lietuvių rašytojų draugijos valdyba maloniai sveikina Vinco Krėvės vardo literatūros premijos laureatą Kazimierą Barėną, vadovybę — Akademinių sambūrių ir premijos įteikimo iškilnės publiką — literatūros bičiulius.

"Valdyba džiaugiasi Akade-

minio sambūrio ryžtu per daugelį metų išlaikyti premiją bei faktą, kad visos premijuotos knygos buvo labai iškilios.

"Mes linkime Sambūriui tęsti Vinco Krėvės premijos tradiciją, laureatui sėkmingai kurti ir Montrealio visuomenei branginti grožinį raštą".

Toronto lietuvių akademikų draugijos pirmininkas L. Balsys savo raštą baigia tokiomis sveikinimais:

"Vietoj malonaus svečiavimosi jūsų tarpe, priimkite Sambūriui mūsų Draugijos linkėjimus kuo sėkmingiausiomis premijos įteikimo iškilnėms su šauniu baliumi ir perduokit mūsų Draugijos sveikinimus laureatui".

LAIKRAŠČIO RAMSČIAI

Laikraščio ramsčiai yra tie mūsų skaitytojai, kurie ne tik laiku apsimoka savo prenumeratą, bet ir prideda vieną kitą dolerį laikraštį paremti. Jie juk ir įgalina laikraštį tobulinti, išigyti geresnes priemones, laikraščio turinį padaryti įdomesniu.

Rėmėjo prenumeratą — 12 dolerių — įmokėjo A. Aneliūnas, J. Astrauskas, P. Pargauskas ir Step. Paulauskas.

NL aukojo: po 4 dol. J. Martušinskas, A. Underys; po 3,50 dol. Kaz. Matijošaitis, A. Žukauskas; 3 dol. T. Kairevičius; po 2,50 dol. J. Budnikienė, M. Juodviršis, Aleks. Lapinas, J. Meištas, J. Pikelis ir A. Saladžius; 2 dolerius aukojo A. Vilėnškis; po 1,50 dol. P. Kazūkūnis, A. Kojelaitis, 1 dol. A. Venskienė; 50 cent. O. Grišaitienė.

Visiems rėmėjams ir aukotojams — nuoširdus ačiū.

PASKOLA LITE

Tai buvo spalio 26 d., dešimtis minučių po dviejų, kai, savo kabinete sėdėdamas, Montrealio lietuvių kredito kooperatyvo Litas vedėjas Pranas Rudinskas išgirdo angliškai su savotiškai keista prieгаide sakant:

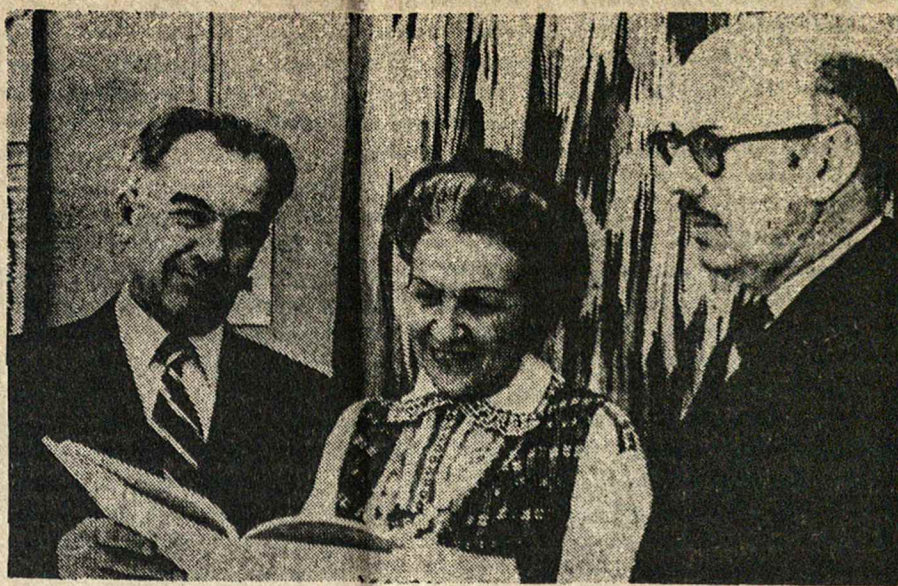
— Mes atėjome paskolos...

Pro atvirus duris pažvelgęs į kitą kambarį, Pr. Rudinskas nustebė, kad Lito tarnautoja Aldona Ottienė, tarsi sustingusi, stovi vidury kambario ir nejuda. Praėjęs pro duris, Pr. Rudinskas suprato padėtį — į bankelio tarnautojus D. Jurkų ir A. Ottienę buvo nukreipti du revolveriai.

30–35 metų amžiaus negras liko stovėti ir ginklu dengė savo gal 21–23 m. amžiaus blondiną bendrą, kuris bematant pradėjo kraustyti bankelio stalčius, iš kurių mikliai sau žėrė banknotus, čekius, vertybės popierius. Pr. Rudinską nusiavedęs prie seifo, ir pastarąjį ištuštino. Vieno stalčiaus raktą negalėdamas rasti, sumurmėjo, kad jį išlaužti neturės laiko, ir visus tris litiečius uždarė į paltams pakabinti spintą-rūbinę, kurios duris užrėmė kėdėmis.

Uždarytieji greitai išsilaisvino ir iššaukė policiją.

Plėšikai išsinešė 4052,78 dol. pinigais, 1000 dol. vertės valstybinių paskolos laktų, nemaža čekių. Taip pat atėmė Pr. Rudinsko piniginę su 42 dol. ir asmens dokumentais, vairuoto-

Senatorius P. Yuzyk, dr. M. Ramūnienė, Kanados valstybinės bibliotekos direktorius G. Silvestre lietuviškojo skyriaus Otavos valstybinėje bibliotekoje atidarymo metu.

jo leidimu ir pan.

Policija reikalą tyrinėja. Spėjama, kad tai buvo tu pačių plėšikų darbas, kurie pastaruoju laiku apiplėšinėja parduotuves. Yra liudininkų, kurie prisimena, kad sekmadienį prieš plėšimą netoli Lito įstaigos automobilyje sėdėjo du jauni vyrai — vienas negras, kitas blondinas.

Nuostolių Litas neturėjo, nes nuo panašių atsitikimų yra visiškai apdraustas. Žinoma, toks įvykis Litu sudaro daug vargo ir rūpesčių; tenka pagrobtyjų čekių išrašėjams pra-nešti, kad sustabdytų jų išmokėjimą ir atlikti daug kitų darbų. Antra vertus, Lito tarnautojam tai negalėjo būti malonus pergyvenimas, o Pr. Rudinskas pusiau juokais skundžiasi, kad plėšikai jį asmeniškai diskriminavę; iš jo dviejų bendradarbių plėšikai piniginių nė neprasė.

JAV LB PIRMININKAS VYT. VOLERTAS

Spalio 28 d. Clevelande vykusioje JAV LB tarybos sesijoje, nesant kitų kandidatų, centro valdybos pirmininkas buvo vienbalsiai išrinktas Vyt. Volertas. Jis sudarys centro valdybą.

LIETUVIŲ KOLEGIJĄ ROMOJE

Antrojo pasaulinio karo pabaigoje, 1944 m. į Vokietiją atvyko apie 80 lietuvių klierikų. Jiems buvo sudarytos galimybės tęsti studijas Eichstatto kunigų seminarijoje. Karui pasibaigus, 20 tų studentų buvo nusiųsti tolimes-

nių studijų į Romą. 1945 m. spalio-lapkričio mėnesiais Romon taip pat atvyko iš Vokietijos apie 20 jaunų lietuvių kunigų. Tai ir buvo branduolys lietuvių kolegijai.

Kolegijos rektorium nuo pirmos dienos iki šiandien yra apašt. prot. dr. Ladas Tulaba. Nuo 1946 m. kolegija turi nuosavus namus. Šiomet Lietuvių kolegija atšventė sidabrinį jubiliejų. Ta proga buvo kviesti į iškilmes spalio 3–4 Romoje visi buvusieji kolegijos auklėtiniai ir gyventojai. Susirinko gražus būrelis iš viso laisvojo pasaulio.

Dail. Vytas Remeika, kurio tapybos paroda lapkričio 7 d. atidaroma Toronte.

GRĮŽO P. POVILAITIS

Po trijų savaičių tarnybinių kelionės Vakarų Europoje, Montrealin grįžo Hydro Quebec atsakingas pareigūnas Pov. Povilaitis.

A. A. POVILUI JOCUI

tragiškai žuvus, jo brolius Juozą, Vladą ir Adomą giliai užjaučiame bei kartu dalinames jų skausmo pergyvenimu.

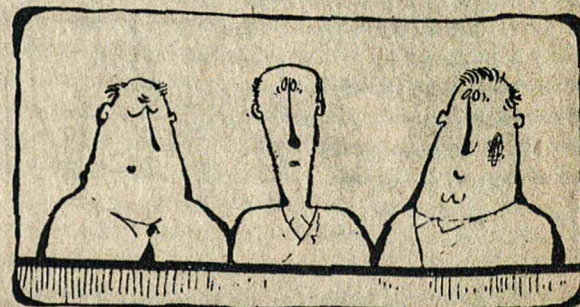
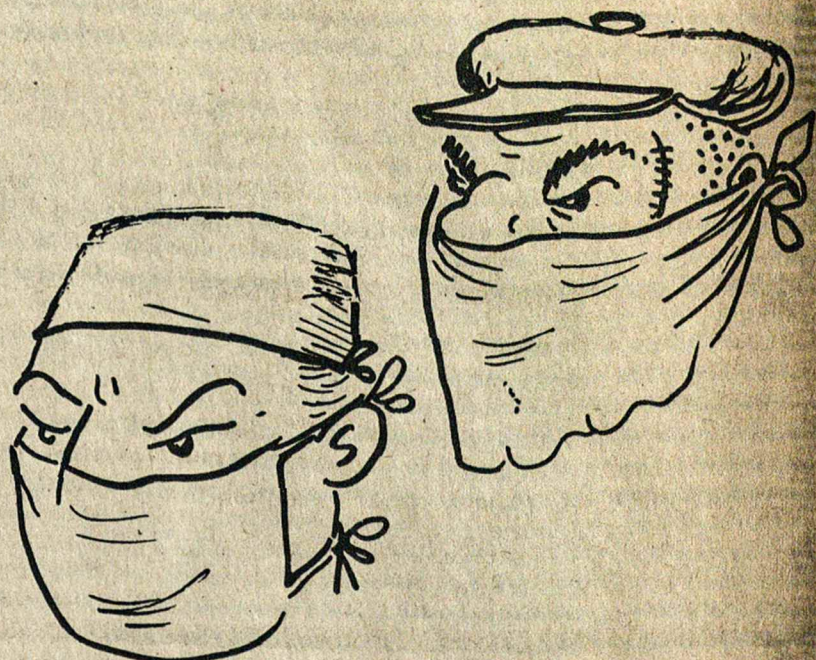
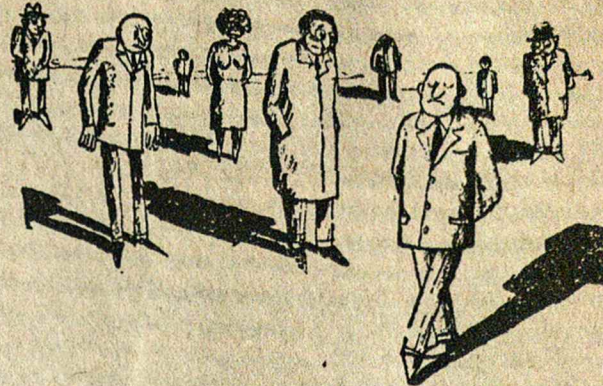
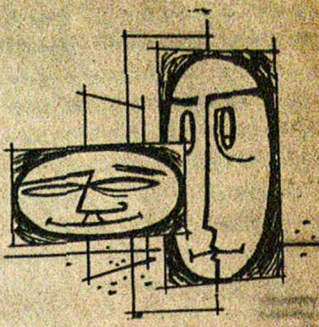
Santa Monica S. O. Daugėlos

Tragiškai žuvus JUOZUI LAURINAIČIUI,

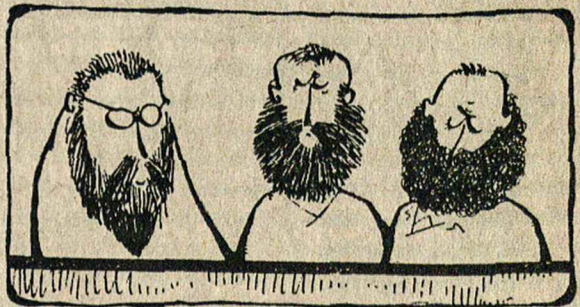
reiškiame gilią užuojautą liūdesio valandoje jo žmonai, sūnui, dukterim, vaikaičiam, žentui F. Ramanauskui ir kitiems jų artimiesiems Kanadoje ir sesutėms, gyvenančioms Lietuvoje. Ir mes kartu liūdimė, netekę gero ir nuoširdaus tautiečio

K.L. Ambrasai, P.A. Rzevuckai, V.A. Nomeikai, G. Filerienė, S. Bertašius, P.I. Gorai, M. Nakrusytė, J.K. Petruliai, C.I. Ambrasai, A.A. Tusai, M. Smetonienė, V. Bumbulienė, J. Ledzinskas, S.J. Remeikiai, J. Lubinskas, J.M. Skinkiai, J.B. Astašauskai, S.M. Morkūnai, M. Šukys, A.A. Brilvicai, P.M. Petrauskai, J.S. Asipavičiai, J.J. Buttinai, J.J. Gabrusevičiai, A.O. Norkeliūnai, L.J. Bohemier, M. Matusevičienė

KREVI VEIDRODŽIAI

I pasitarimą atvyko senosios kartos...

Ir jaunieji dailininkai.

Tragiškai žuvus POVILUI JOCUI,

jo šeimai Lietuvoje, broliams Juozui, Adomui, Vladui ir giminėms reiškiu gilią užuojautą.

Ilsėkis ramybėje brangus Povilai svetimoje svingingoje žemėlėje, lietuvių kapinėse tarp brolių savų.

Bronius Abromonis

Mielai Onutei Voroninkaitienei ir vaikams, mylimam tėveliui ir seneliui

A + A LINGAIČIUI

Vokietijoje mirus, reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Zekų, Baliūnų, Demantavičių šeimos

Gustavui Freidankui mirus, žmonai, dukroms Hildai ir Liucijai bei jų šeimoms reiškiame nuoširdžią užuojautą.

A. ir S. Jaugeliai

Poniai D. Tamošauskienei mirus, liūdinčias dukras, Romą, Bronę ir sūnų nuoširdžiai užjaučiame.

A. ir S. Jaugeliai